

Az implantációs beavatkozások és lehetséges szövődményei

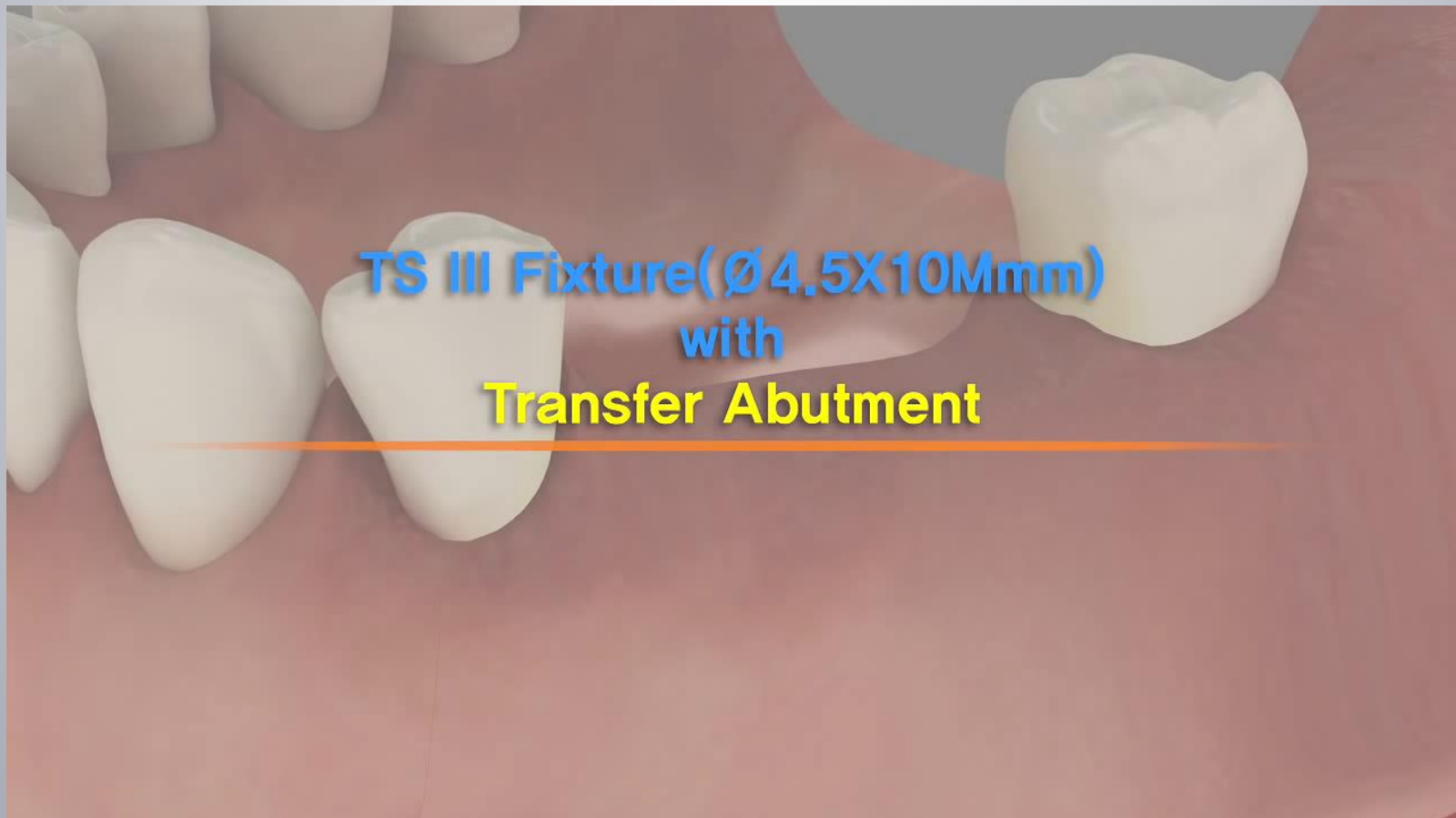
Dr. Körmöczi Kinga, PhD
egyetemi adjunktus
SE Arc- Állcsont- Szájsebészeti és Fogászati Klinika

Implantációs beavatkozások

- Fogászati implantátum behelyezése
- Alveolus prezervációs műtét
- Csontpótlás:
  - vertikális irányú: az állcsont gerinc magasságának emelése occlusalis sík irányában, arcüreg irányában az occlusalis síktól elfelé (sinus-lift)
  - laterális irányú: az állcsontgerinc oldalirányú vastagítása
- Kötőszövet augmentáció

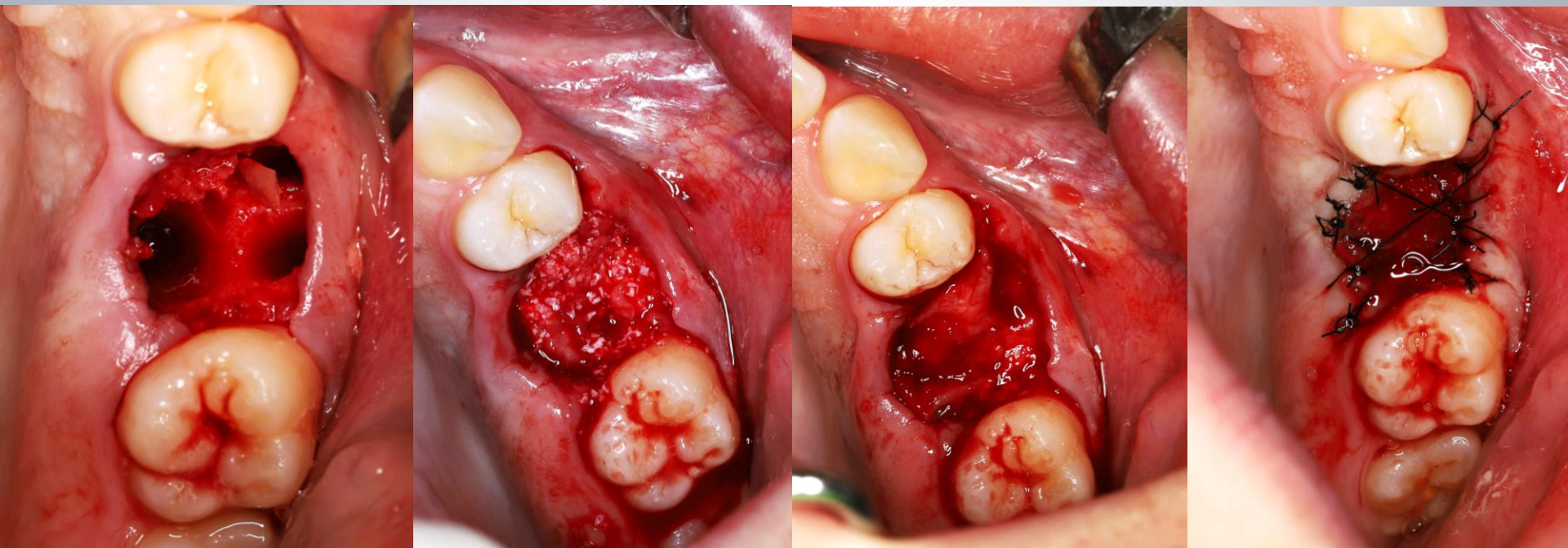
Fogászati implantáció

Lebonykózást követően az állcsonton kialakítjuk az implantátumágyat, majd behelyezzük a fogászati implantátumok és zárjuk a sebet.

Alveolus prezervációs műtét

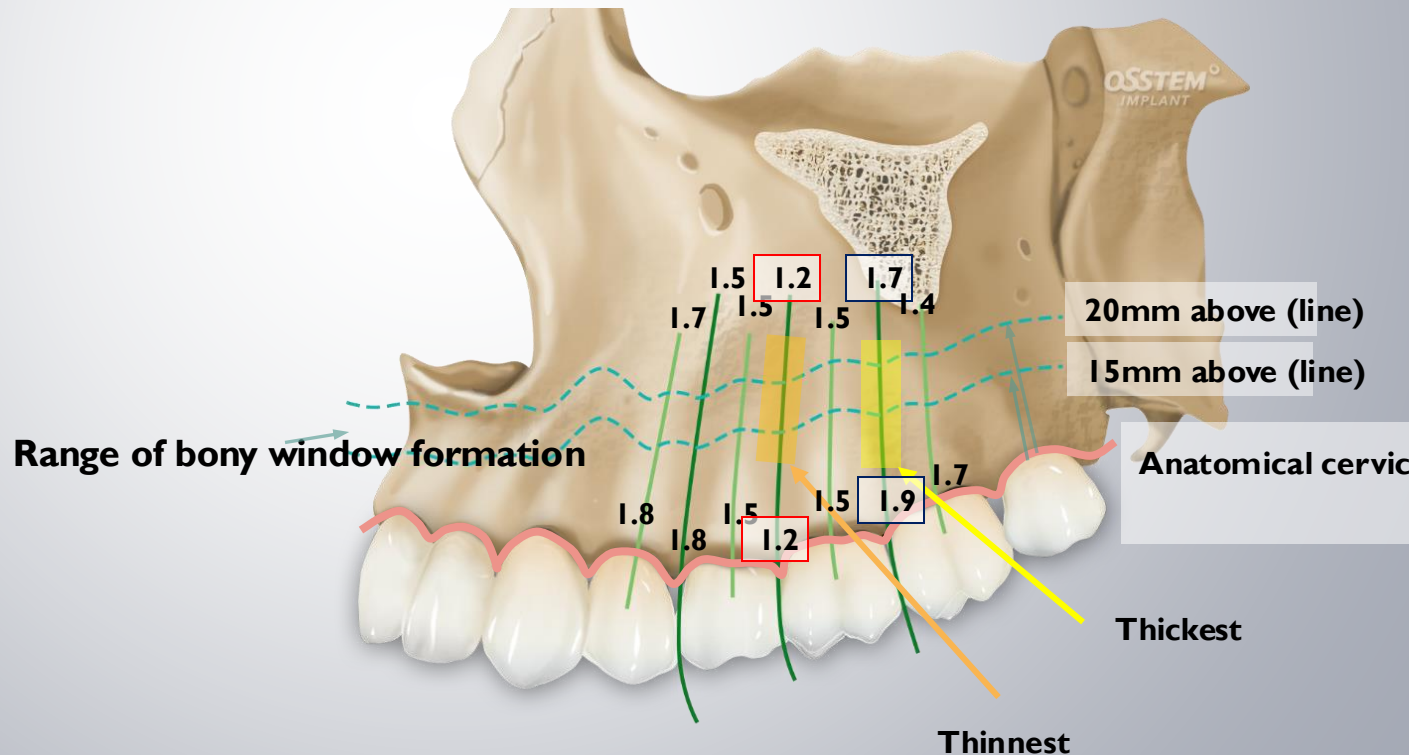
A fogeltávolítással egy időben végzett beavatkozás, mely annak érdekében történik, hogy a lehető legtöbb kemény és lágy szövetet tudjuk megőrizni a gyógyulás ideje alatt.

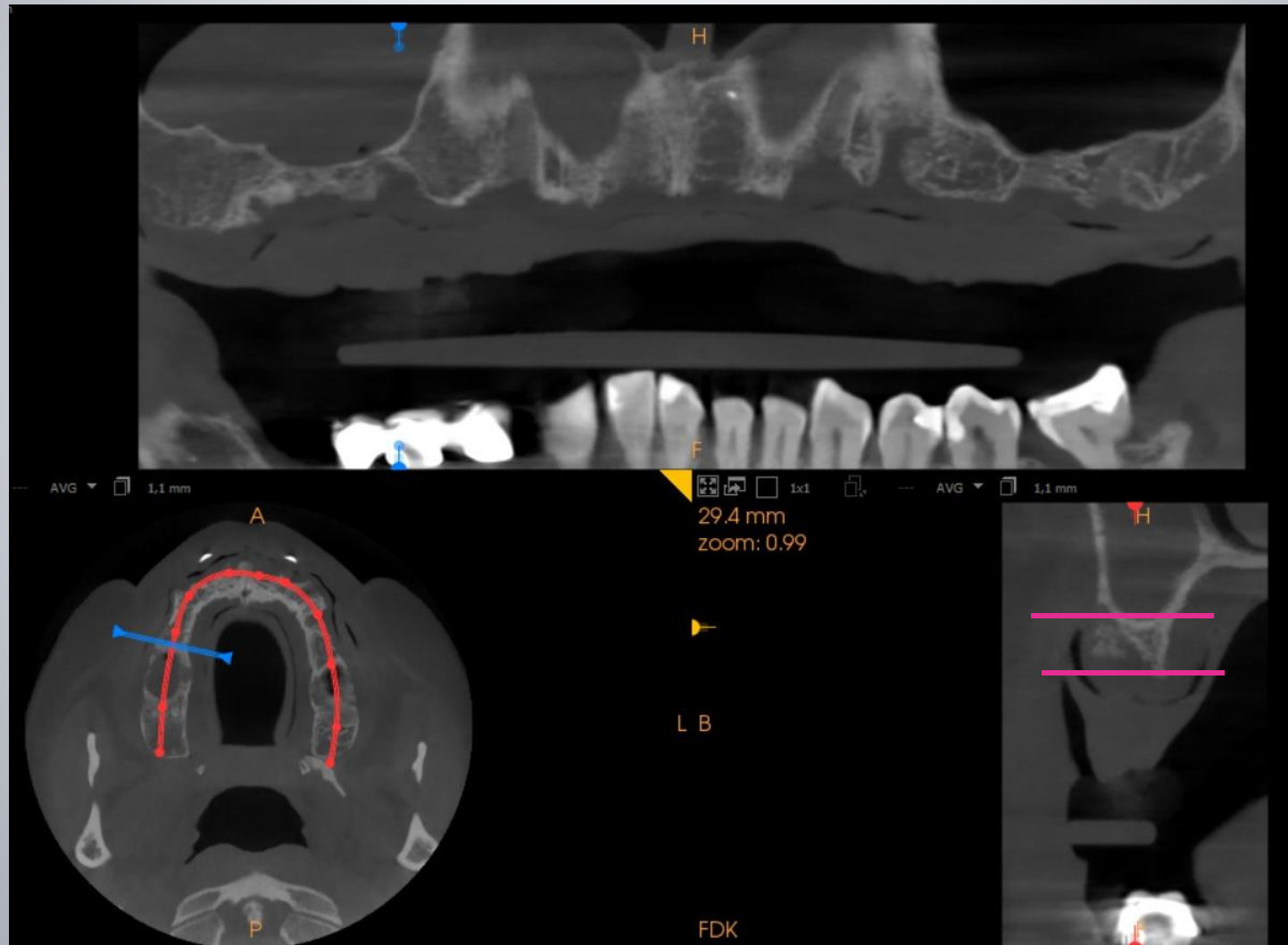
Csontpótlás sinus-lift

Laterális fal: nyitott sinus-lift műtétének területe

- 1) Vastagsága: kb. 1~2mm
- 2) A legvékonyabb a második premoláris és az első moláris fogak között
- 3) A legvastagabb az első és második nagyörlő közti területen

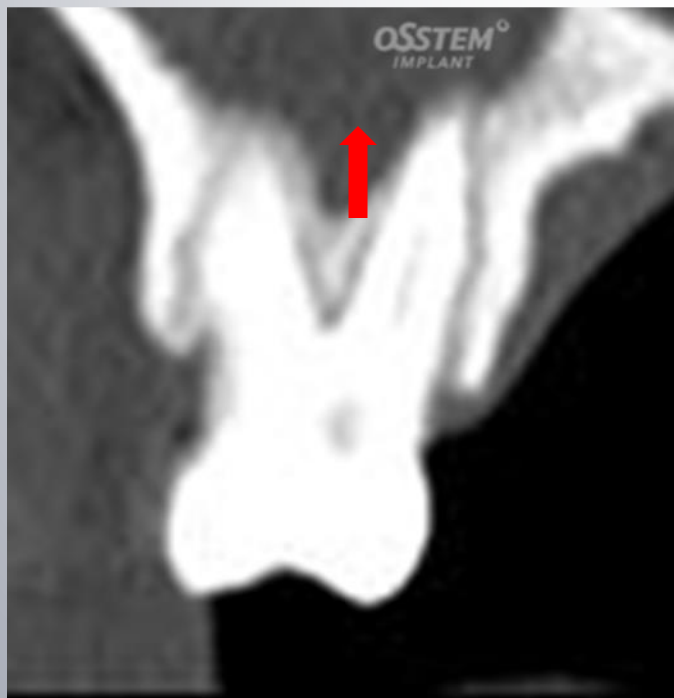

A beavatkozás lényege, hogy a sinus maxillaris fogakat hordozó processus alveolarisának magasságát megnöveljük, az arcüregben lévő nyálkahártya megemelésével

1) A processus alveolaris magassága a második nagyörlők vonalában a legalacsonyabb, ezen a területen van legközelebb egymáshoz a fogak gyökércsúcsa és az arcüreg alsó pólusa

2) Amíg a fogak a helyükön vannak a processus alveolaris magasságának mérése nem pontos → Ez problémát jelenthet abban az esetben, ha azonnali implantációt és arcüregemelést tervezünk egy ülésben

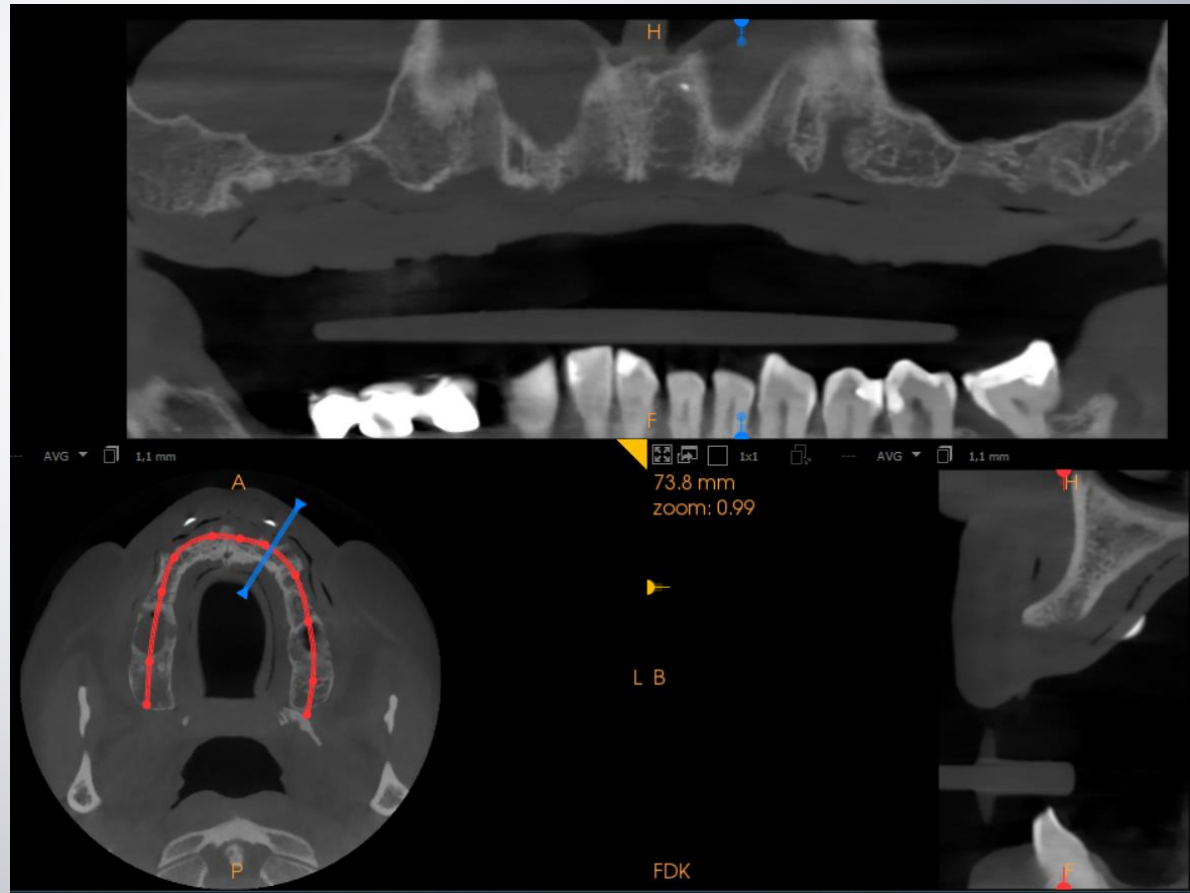
Csontpótlás vertikális augmentáció

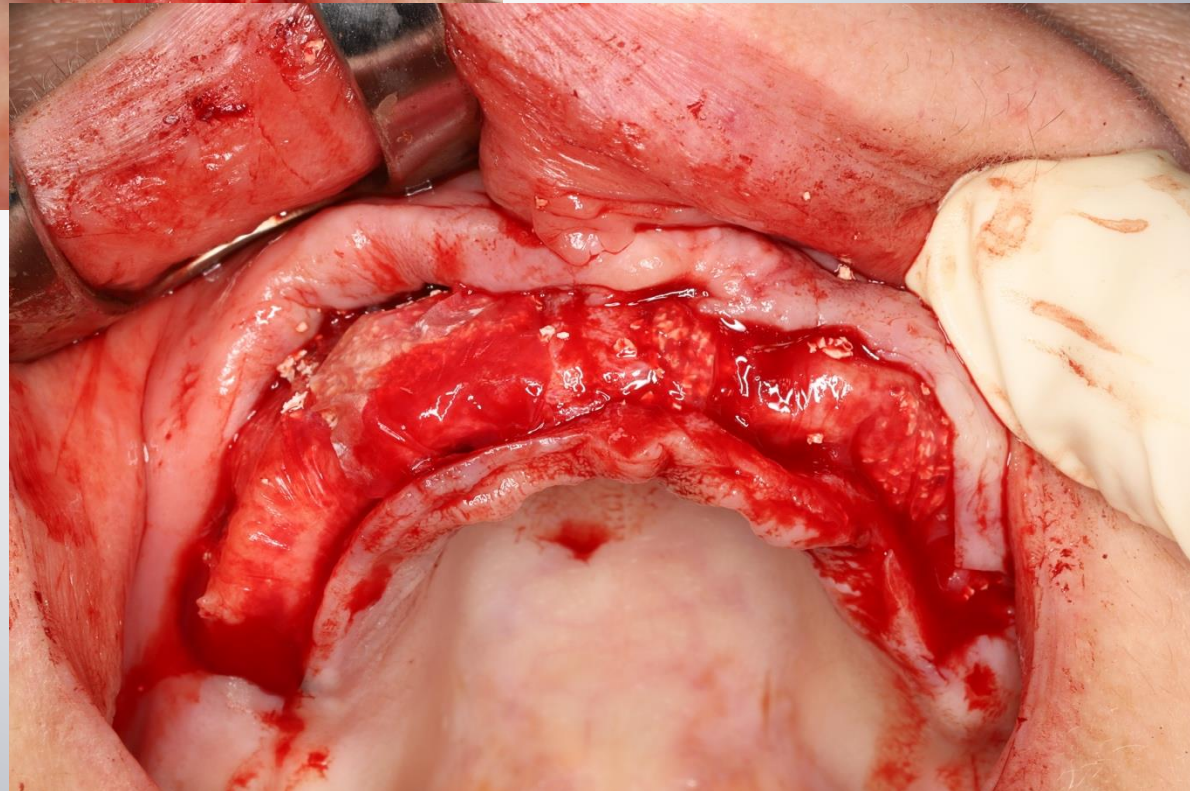
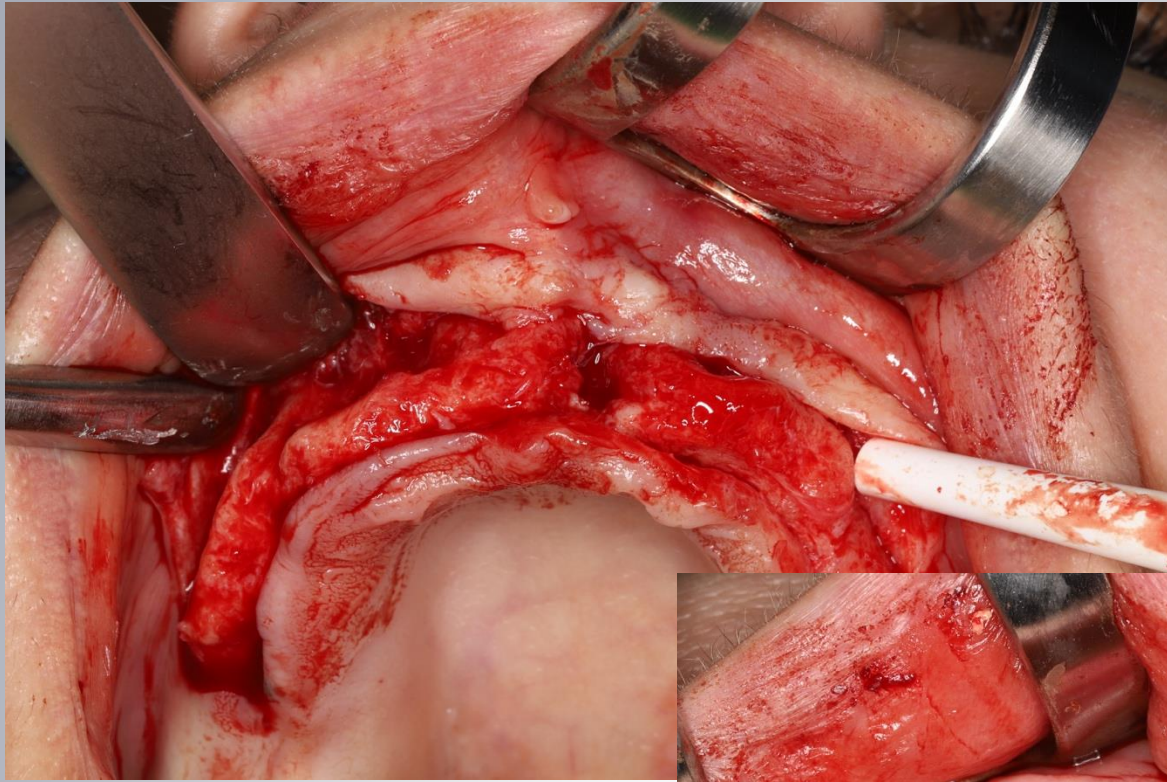
A beavatkozás lényege, hogy az alveolus gerinc magasságát a rágósík irányába növeljük. Mind alsó, mind felső állcsonton.

Csontpótlás laterális augmentáció

A beavatkozás lényege, hogy az alveolus gerinc vastagságát, oldalirányba növeljük.

Hibák

- Az orvos mint „hibaforrás”
- A beteg mint „hibaforrás”
- Az implantációs rendszer mint „hibaforrás”
- Tervezés mint „hibaforrás”
- Korai (intraoperatív, közvetlenül a műtét után)
- Késői (postoperatív, gyakran az ok korai de a tünetek később jelentkeznek)
- Biológiai (gyulladás mucositis, periimplantitis)
- Mechanikai (az implantátum, felépítmény, fogpótlás, rögzítő csavar törése, meglazulása)

Orvos

- Rossz betegválasztás
- Hiányos diagnosztika
- A beteg irreális elvárásainak teljesítése megalapozott indikáció nélkül
- Nem megfelelő kezelési terv (sebészi, protetikai) készítése
- Nem megfelelő tervezés
- A sebészi beavatkozás hibái
- Protetikai hibák
- A fogtechnikai háttér hiányosságai
- Elégtelen felvilágosítás, instruálás, motiválás
- Kontrollvizsgálatok elmulasztása

Beteg

- Elégtelen szájhigiéne
- Az orvosi utasítások be nem tartása
- Kontrollvizsgálatok elmulasztása

**A szövődmények jelentős
észének legegyszerűbb kezelési
módja azok megelőzése**

Preoperatív diagnosztika

Vizsgáljuk a csont mennyiségét és minőségét, az anatómiai képleteket, a nyálkahártya viszonyokat, az arcüreg alakját méretét, a falak lefutását, vastagságát, a műtéti terület érkepleteit, anatómiai elváltozásokat

Panoráma röntgen

Intraorális röntgen

PA felvétel

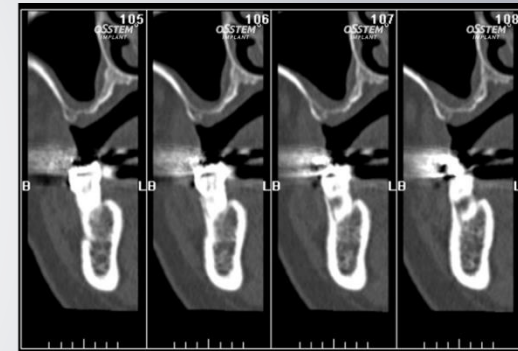
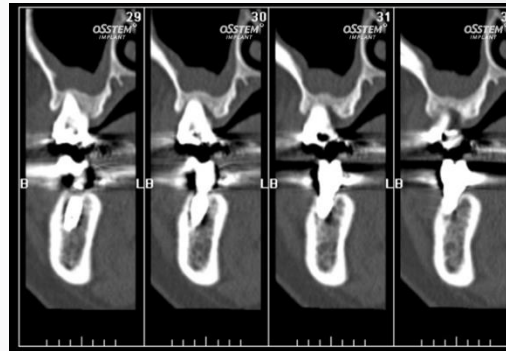
Sinus felvétel

DVT (digitalis volumetomográfia)

MRI

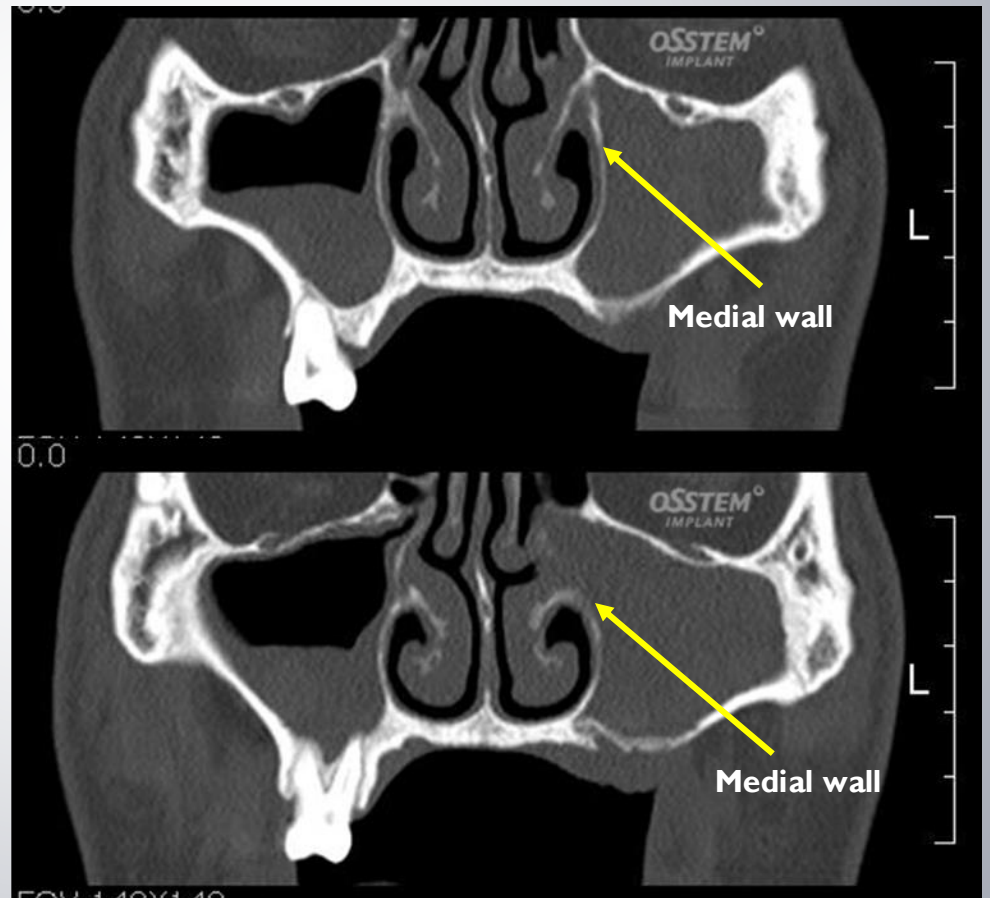
CT

CBCT

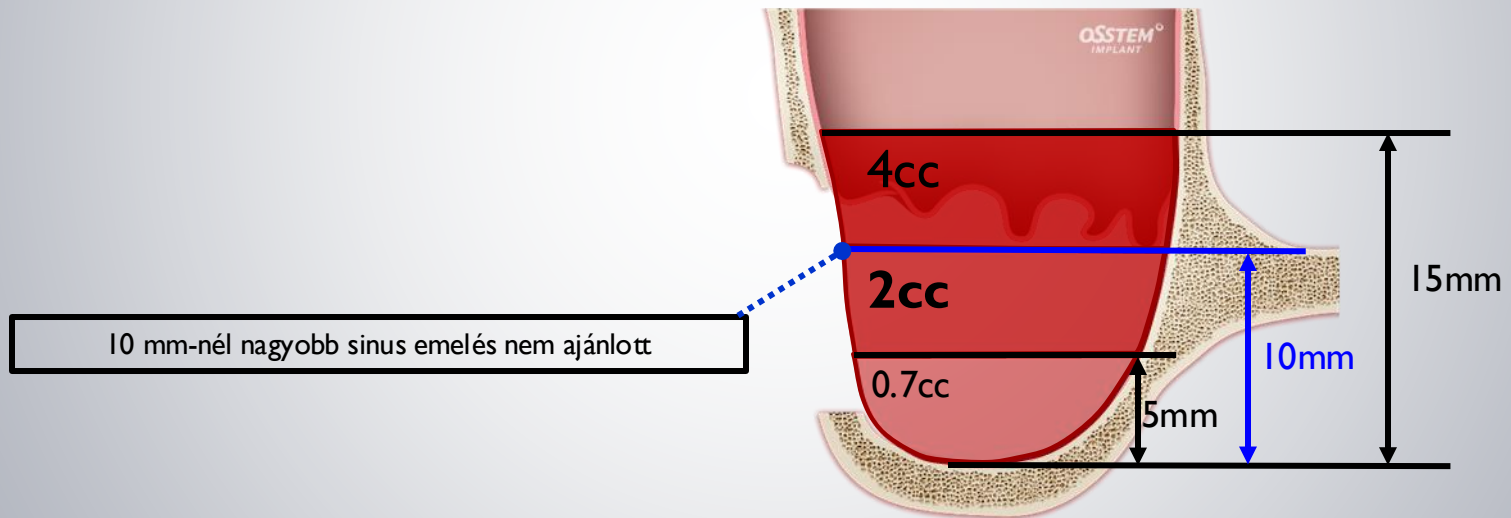

Sinus maxillaris

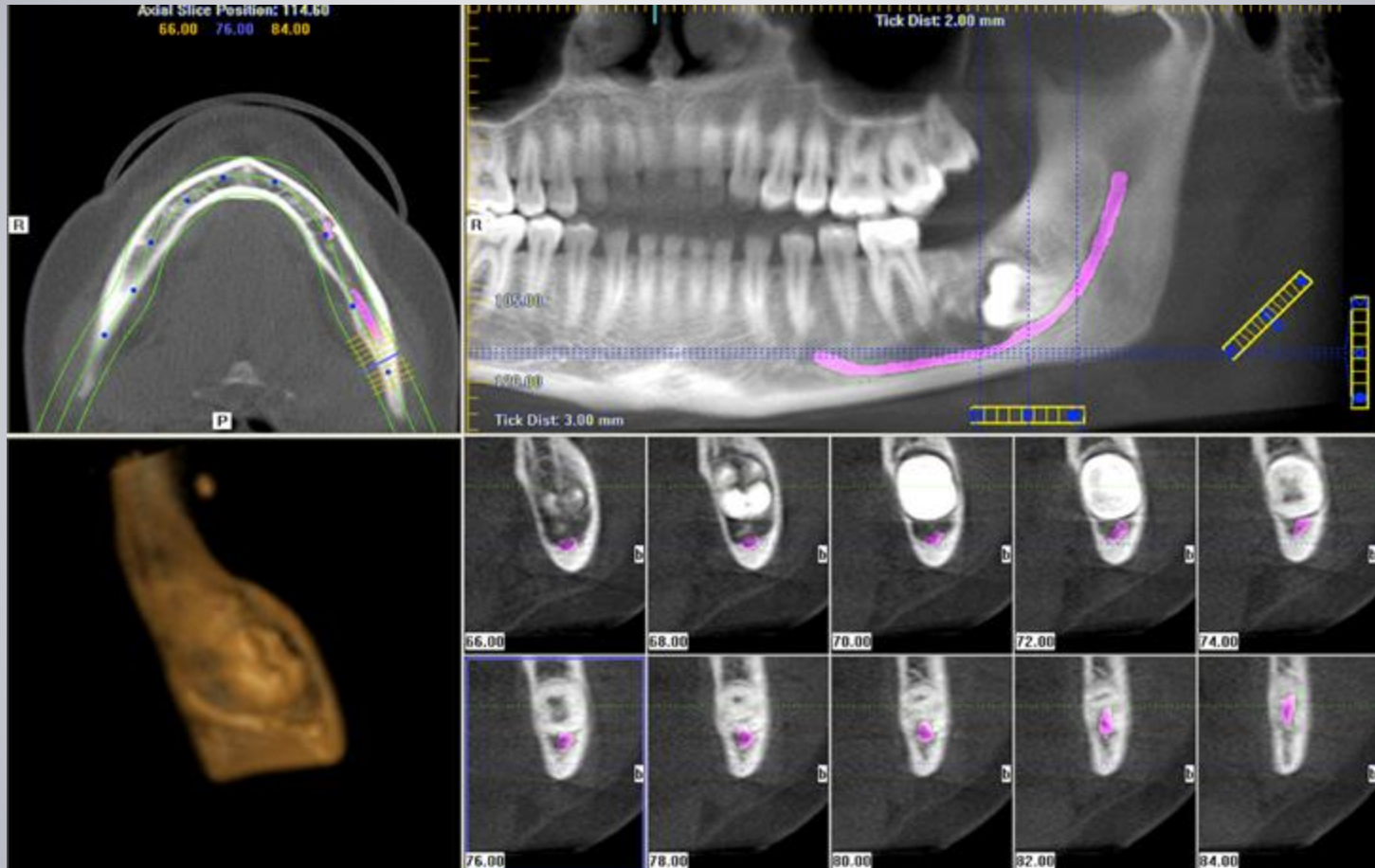

A sinus-lift mértéke, mennyit érdemes emelnünk?

- - 5mm emelés: kb. 0.7cm^3 ($\pm$ kb. 0.5cm^3)
- - 10mm emelés: kb. 2cm^3 ($\pm$ kb. 0.8cm^3)
- - 15mm emelés: kb. 4cm^3 ($\pm$ kb. 1.5cm^3)

Nervus alveolaris inferior

Intraoperatív szövődmények

1. Vérzés

2. Idegsérülés

3. Sinus membrán perforáció

4. Feneztráció, dehisztencia

5. Elégtelen primer stabilitás

6. Corticalis csontfal sérülése

7. Szomszédos fogak, lágyrészek sérülése

8. Műszerek törése

9. Implantátum lágyrészek közé exponálódása

10. Állcsontok törése

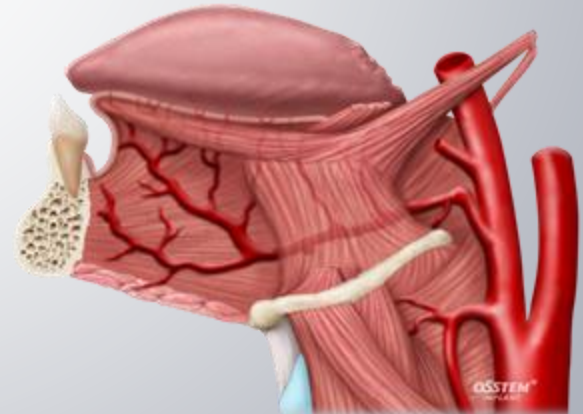
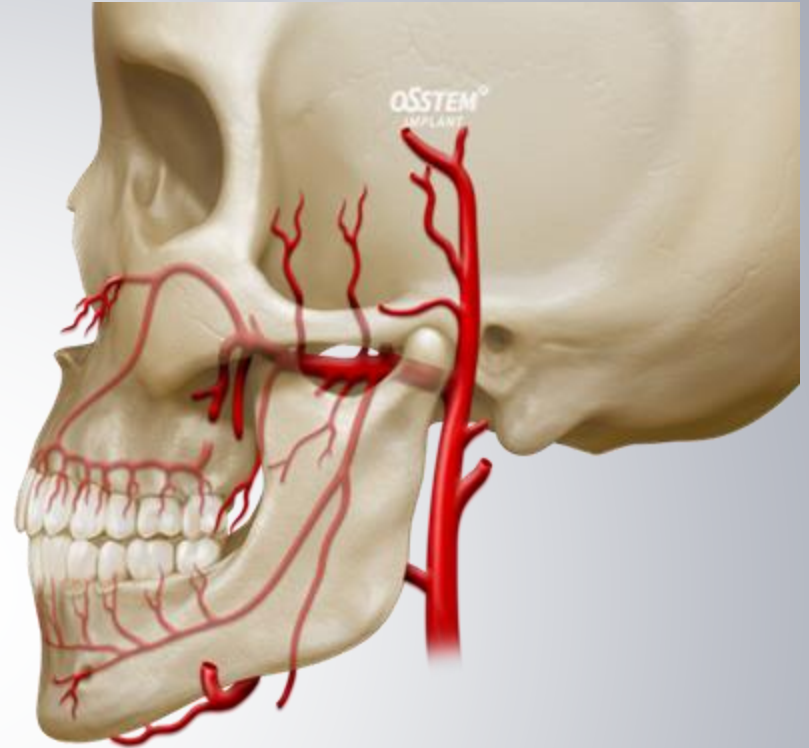
1. Vérzés

1) Vérzés a mandibulán

- Lebnyképzéskor (lágyrészből)
- Implantátumágy kialakításakor (csontból)
- Vérzés a linguais területről (iatrogén)

2) Vérzés a maxillán

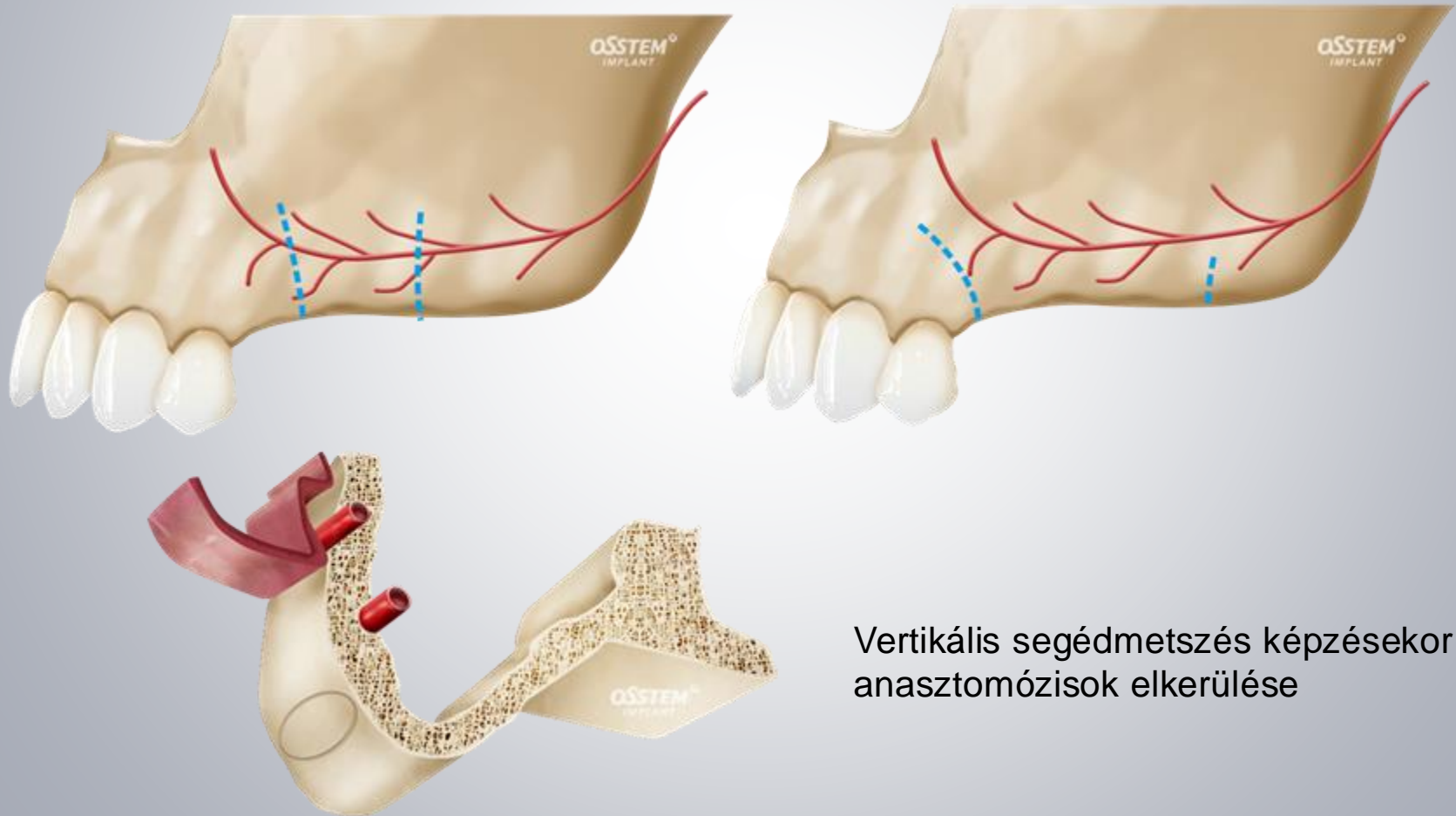
- Lebnyképzéskor (lágyrészből)
- Implantátumágy, laterális sinus ablak kialakításakor (csontból)
- Vérzés a palatinális területről (iatrogén)

Vérzés megelőzése

Az erek sérülésének minimalizálása:

A palatinális lebenyképzésekor illetve eltartáskor, a laterális sinus-ablak és lebenyképzés során az intra- és extraosseosus anasztomózisok elkerülése, feltérképezése CBCT-n

Vertikális segédmetszés képzésekor az anasztomózisok elkerülése

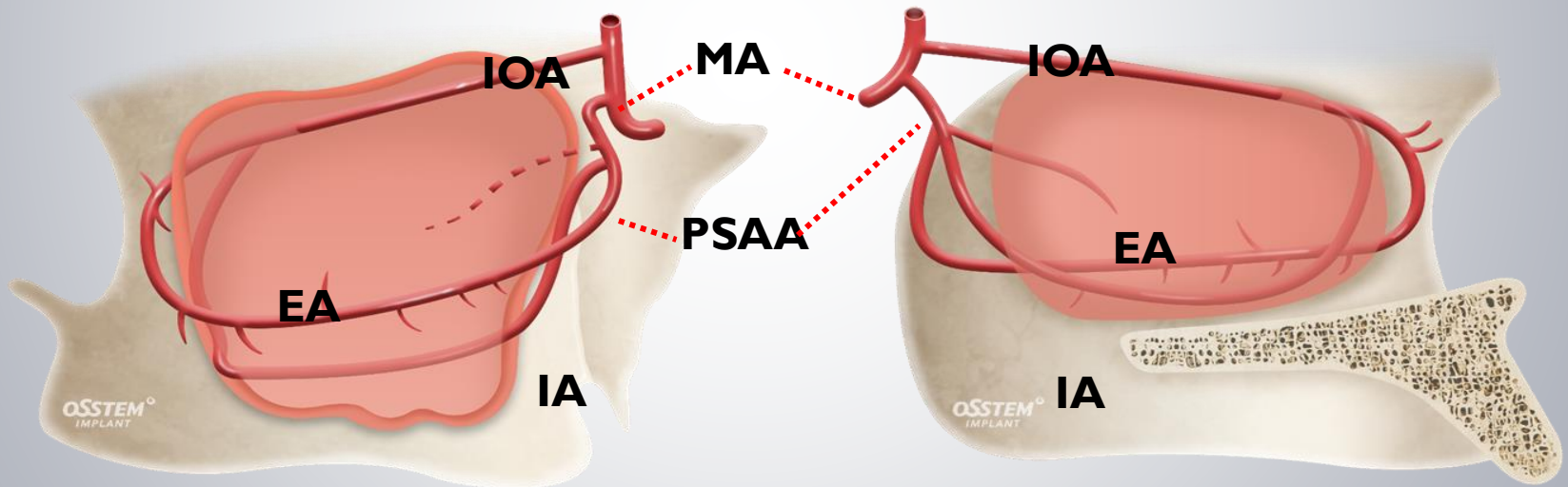
Maxilla vérellátása

- Az a. infraorbitalis és a. alv. post. sup között anaszomózisok jöhetnek létre
  - a. Intraosseous anastomosis: 100%
  - b. Extraosseous anastomosis: populáció 44%

Int J Oral Maxillofac Implants. 2005 Sep-Oct;20(5):784-7.

Distribution of the maxillary artery as it relates to sinus floor augmentation

[Nicolas Elian](#)¹, [Stephan Wallace](#), [Sang-Choon Cho](#), [Ziad N Jalbout](#), [Stuart Froum](#)

[Superior-lateral view]

IOA: Intraorbital artery
MA: Maxillary artery

[Medial view]

PSAA : Posterior superior alveolar artery
IA: Intraosseous anastomosis
EA: Extraosseous anastomosis

Intraosseous anastomosis lefutása

Egyenes lefutás
75%

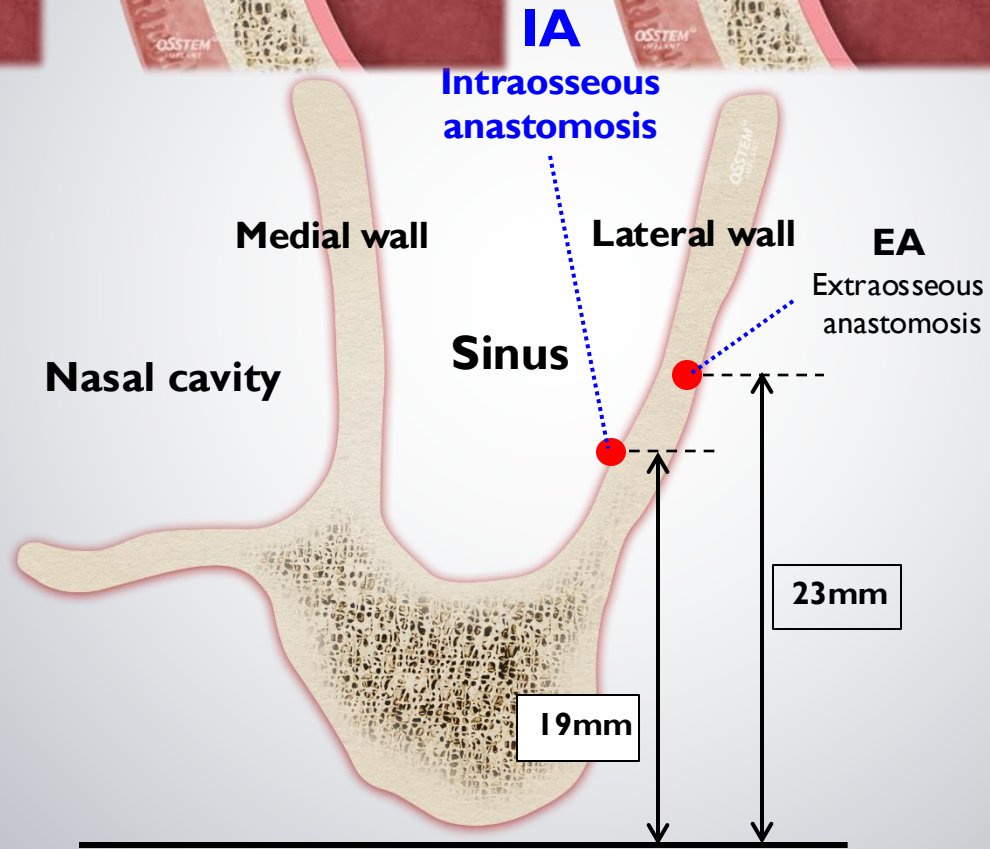
U-alakú lefutás
21.9%

Lépcsős lefutás
3.1%

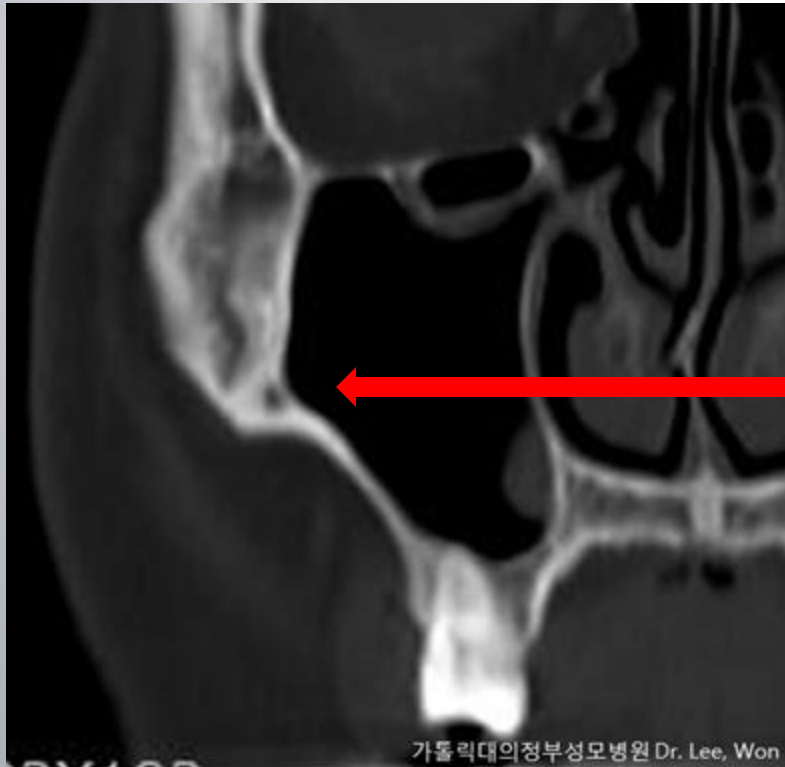
- Intraosseous anastomosis elhelyezkedése

* Average position in edentulous posterior case

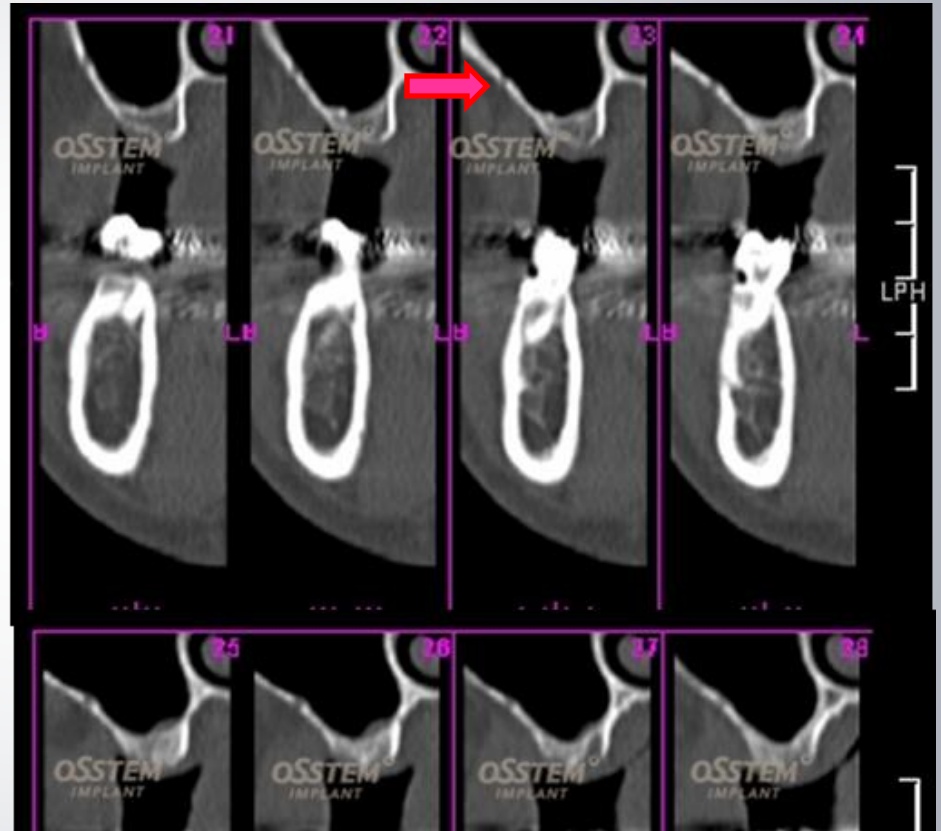
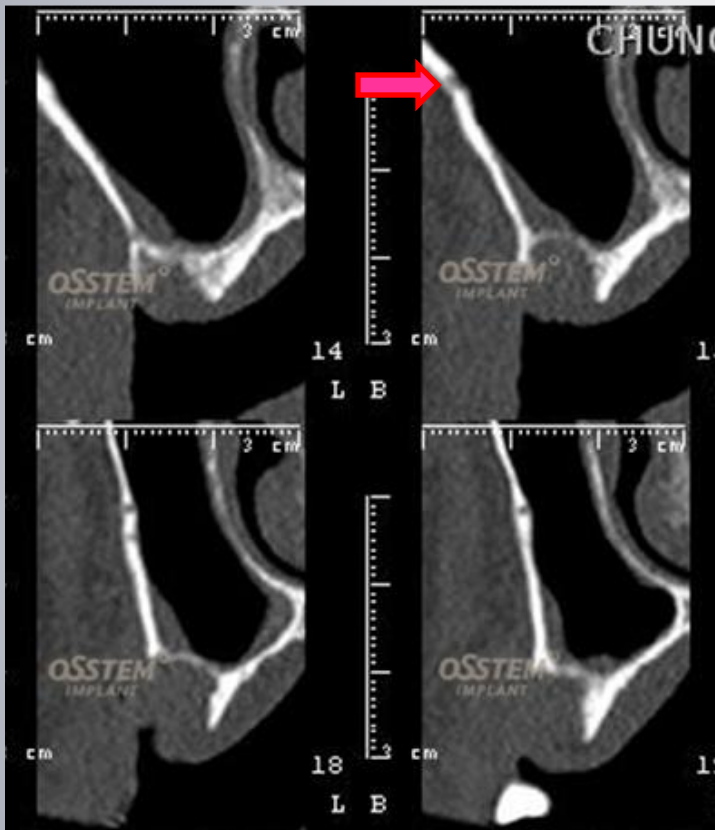
Vérzés megelőzése

Intraosseous anastomosis megfigyelése CBCT segítségével

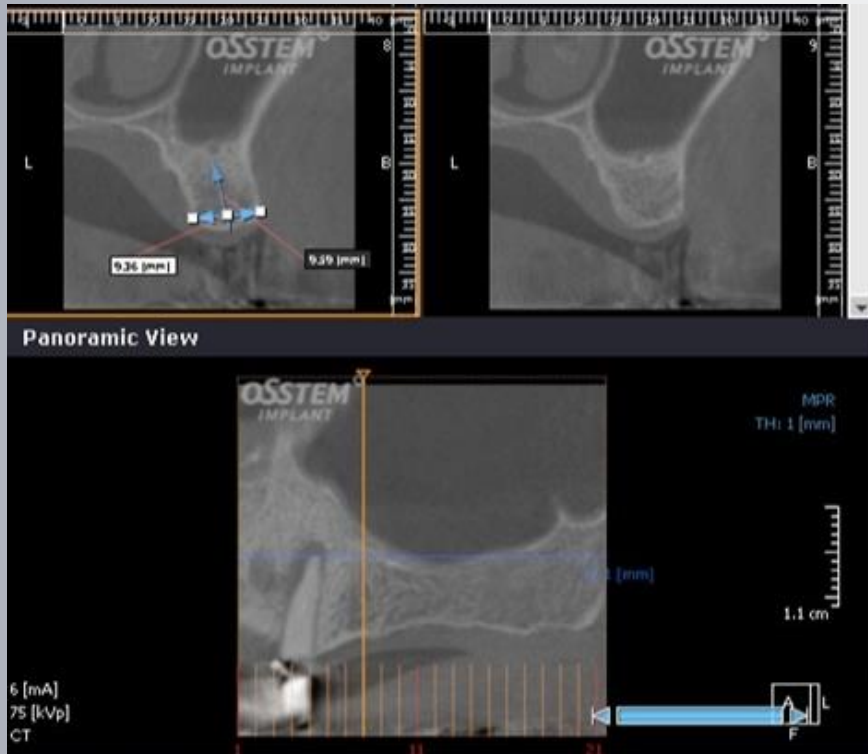

Intraosseous anastomosis CBCT képe

Intraosseous anastomosis

Intraosseous anastomosis

Blood vessel on sinus floor

Vérzéscsillapítás

OSSTEM Implant Dr. Kim, Kyoung Won

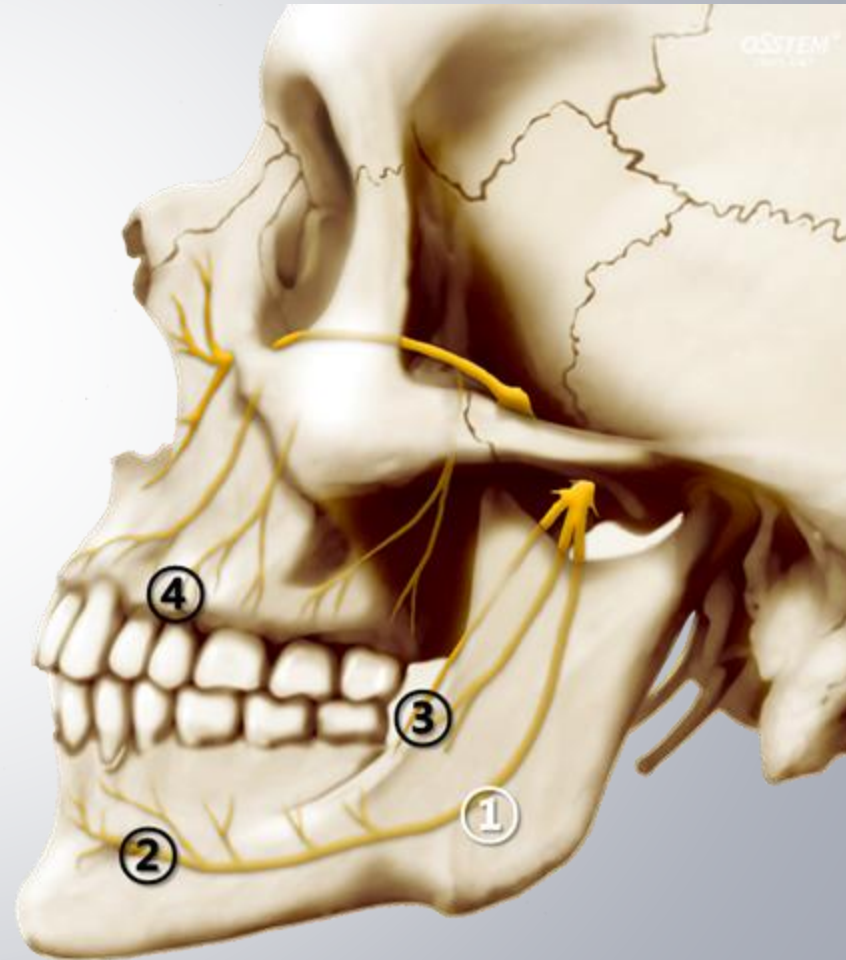

OSSTEM Implant Dr. Kim, Kyoung Won

2. Idegsérülés

Az idegek lefutása befolyásolja

- Nervus infraalveolaris
- Nervus mentalis
- Nervus lingualis
- Nervus infraorbitalis

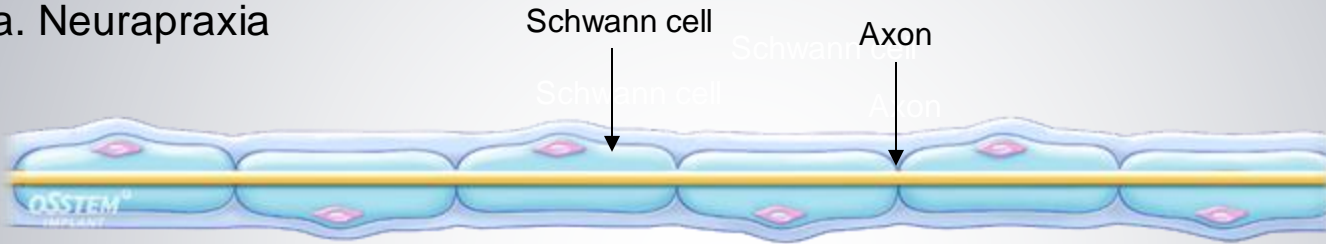

2. Idegsérülés

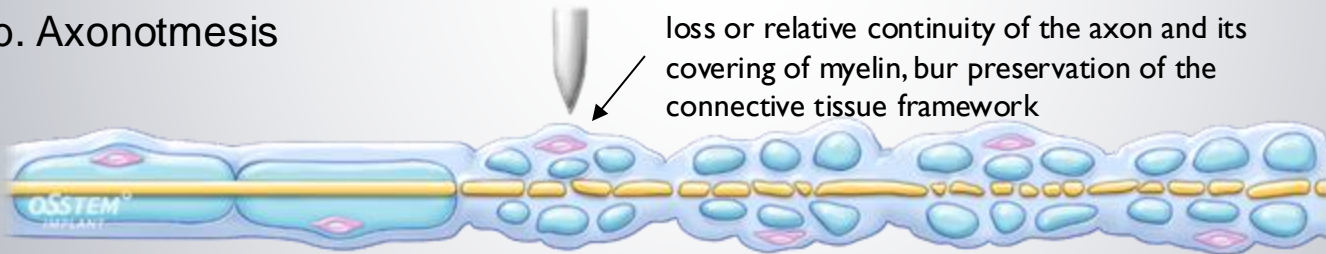
Megjelenési formái

✧ Perifériás idegsérülés

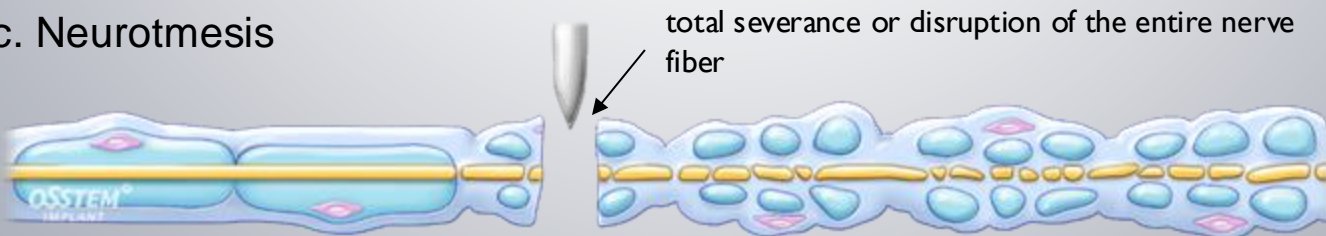
a. Neurapraxia

b. Axonotmesis

c. Neurotmesis

Az idegsérülés okai

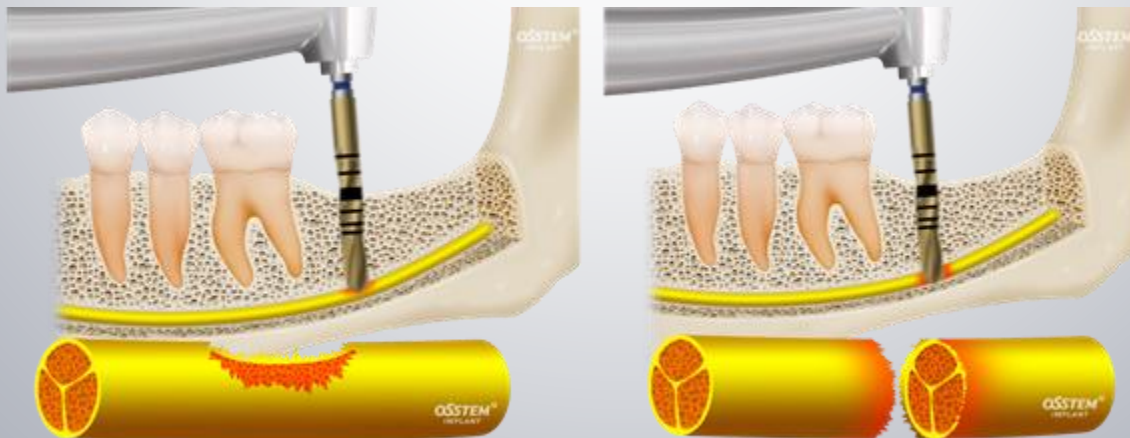
Direkt/Indirekt sérülés

- Lebenyképzéskor a nervus mentalis, nervus lingualis sérülése
- Csontpótlás során saját csont gyűjtésekor a nervus mentalis, illetve n. infra alveolaris sérülése
- Nervus lingualis sérülése fűrő, raspatóruim által
- Nervus inrfaorbitalis sérülése lebeny eltartásakor
- Nervus infraalveolaris, nervus mentalis sérülése implantátumágy kialakításakor, implantátum behelyezésekor
- Nervus alveolaris superior medii, posterios sérülése laterális sinsu-lift során

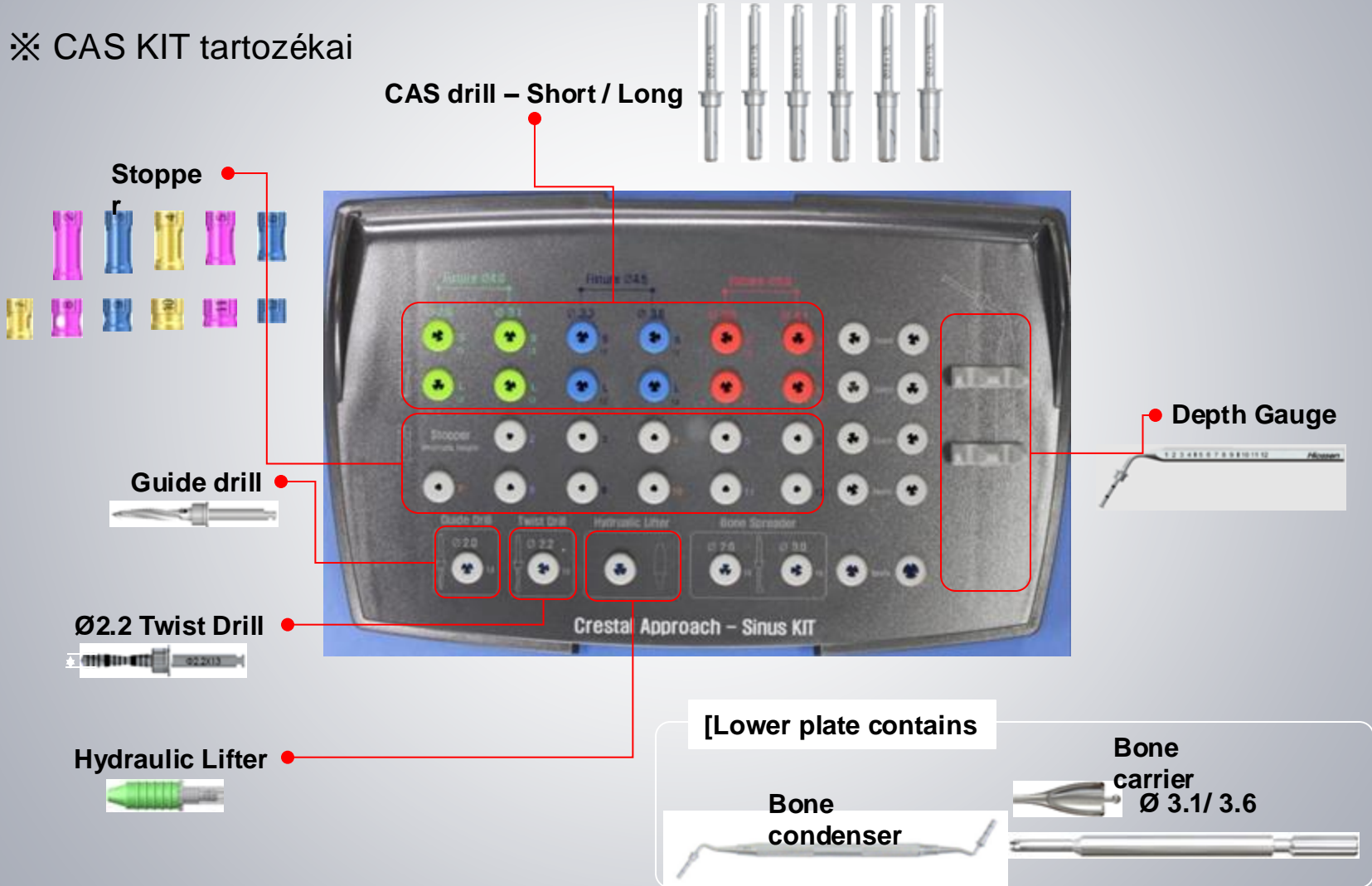
Idegsérülések kezelése

- Kompresszió esetén az implantátum eltávolítása vagy kijebb tekerése
- Idegszál varratokkal való egyesítése
- Gyógyszerrel: B-Vitamin, szteroidok, NSAID
- Soft-Laser kezelés
- Elektromos ideg-stimuláció
- **Megelőzés** CBCT, irányított sebészet segítségével, stopos fúró alkalmazása

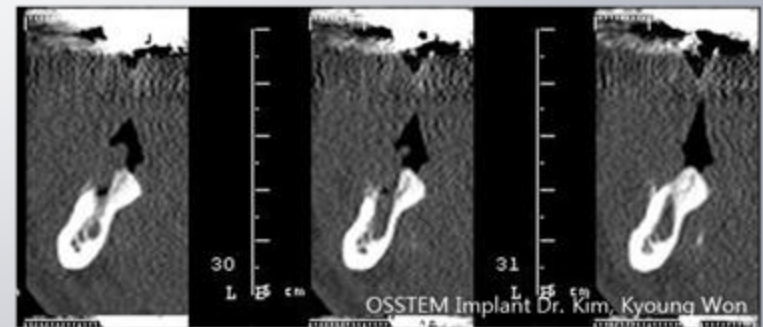
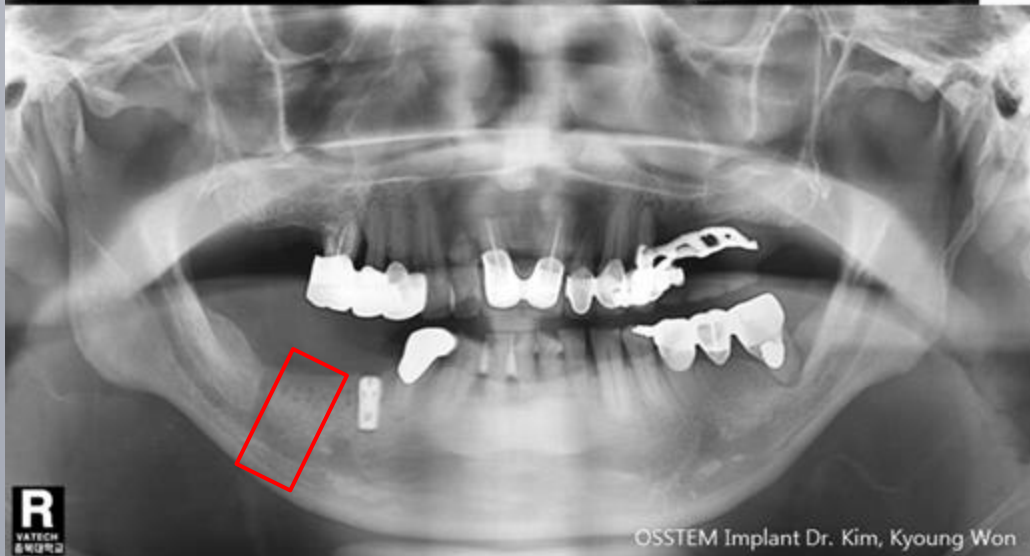
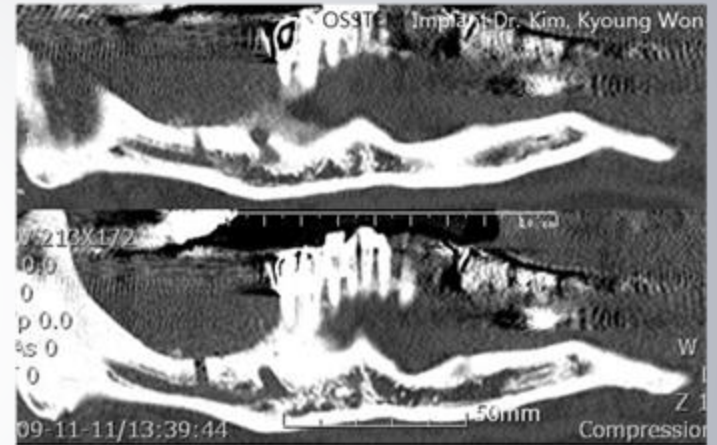
Megelőzés irányított sebészettel– CAS KIT

※ CAS KIT tartozékai

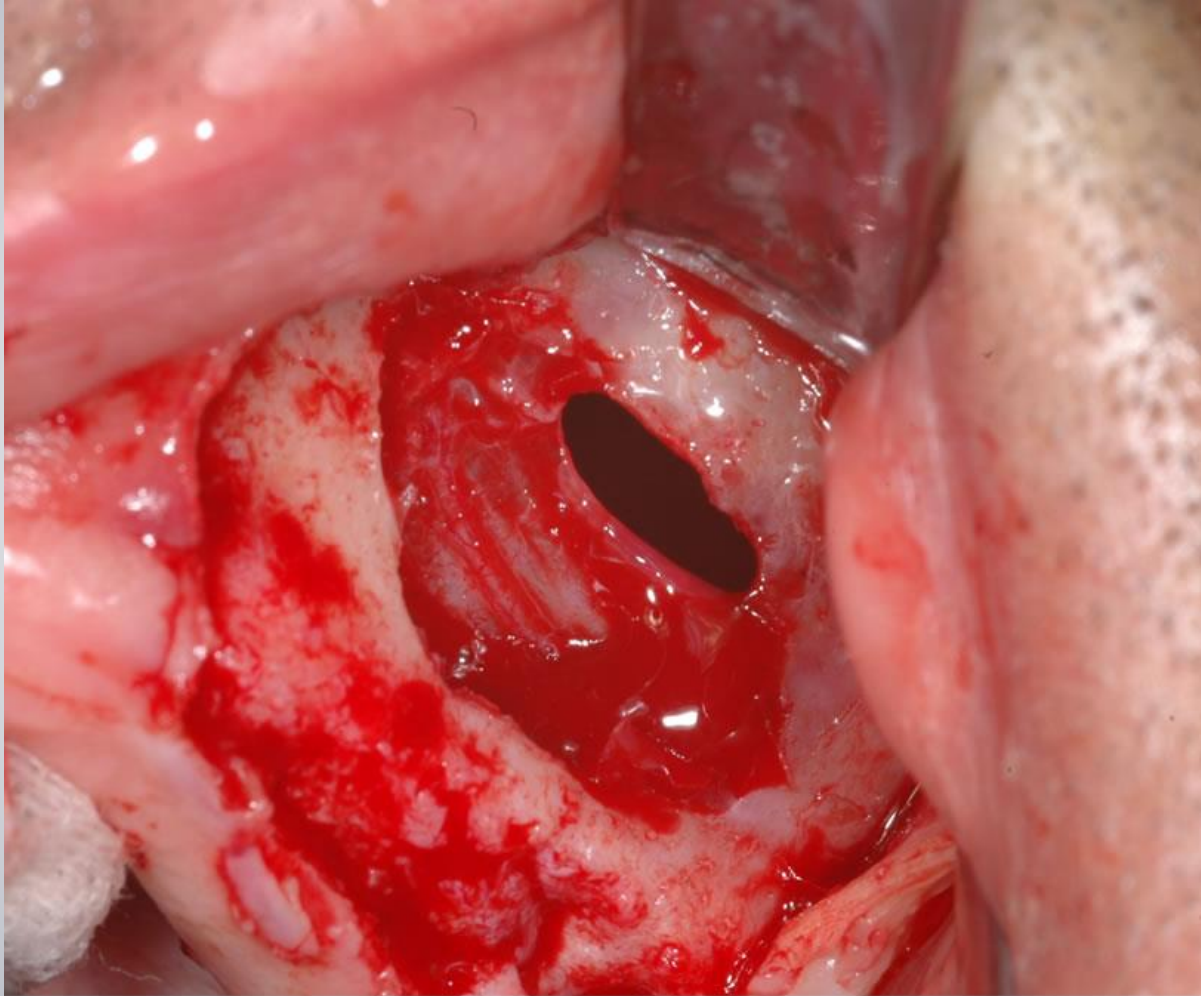

Ideg sérülések

Klinikai eset

3. Sinus membrán perforáció

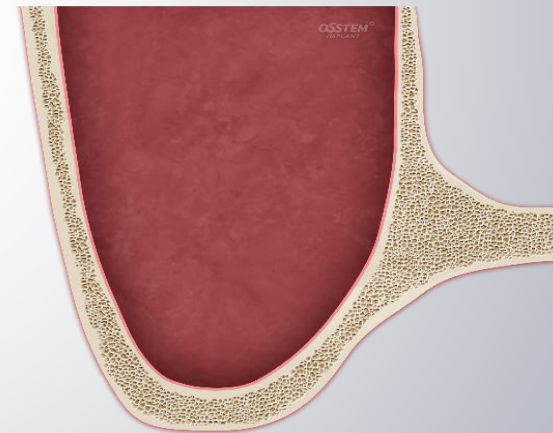

Az arcüreg bázisának alakja

- Általában síma lefutású, de korábbi periapicalis gyulladások területén a felület változhat, illetve a nyálkahártya jobban tapad a csonthoz
- U-alakú
- V-alakú

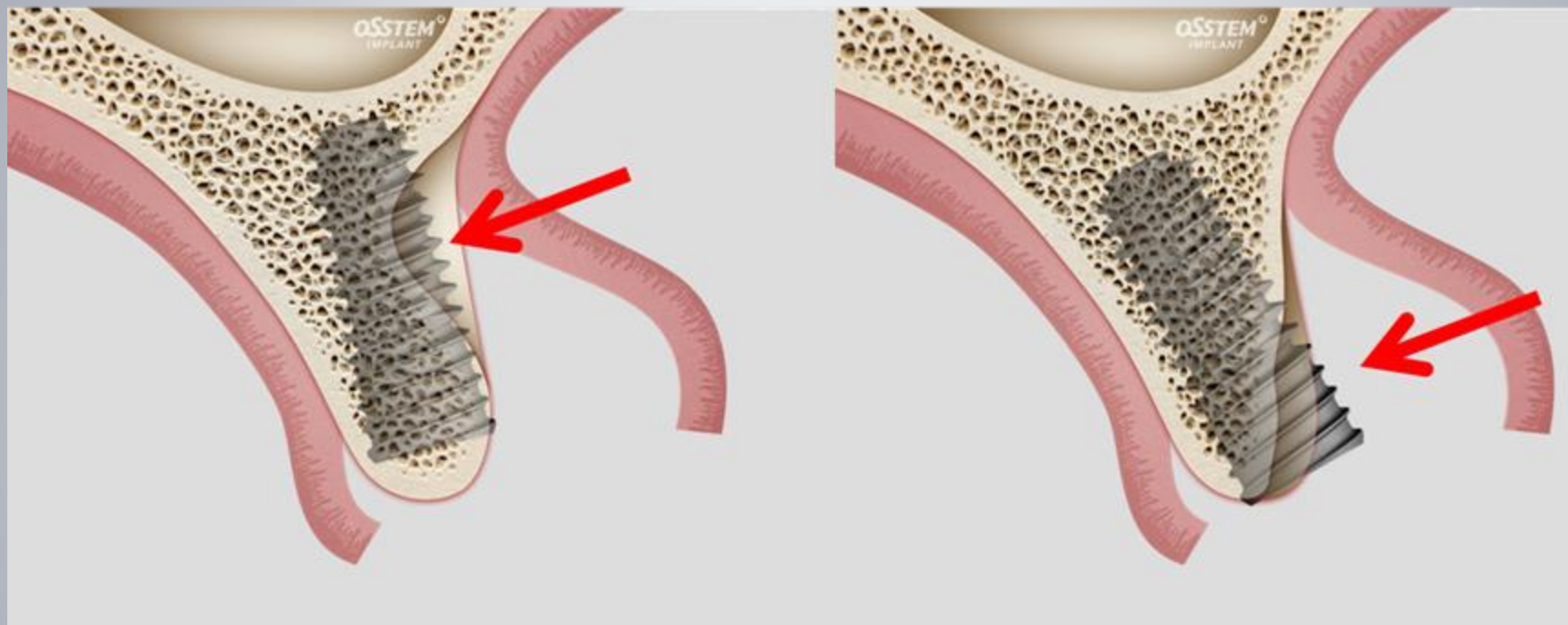

U-alak

V-alak

4. Fenesztráció, dehisztencia

Fenestráció

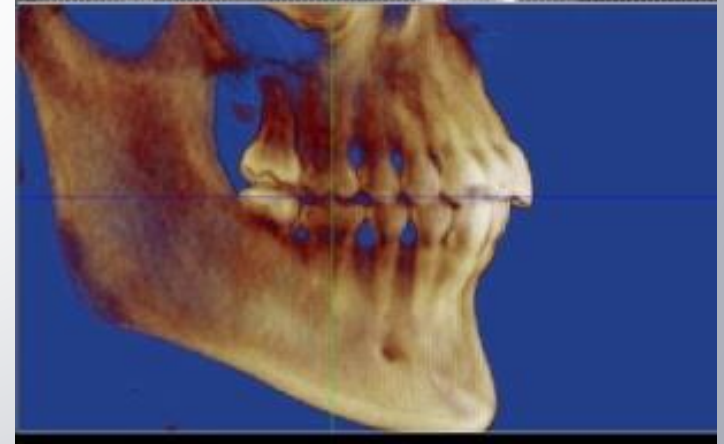
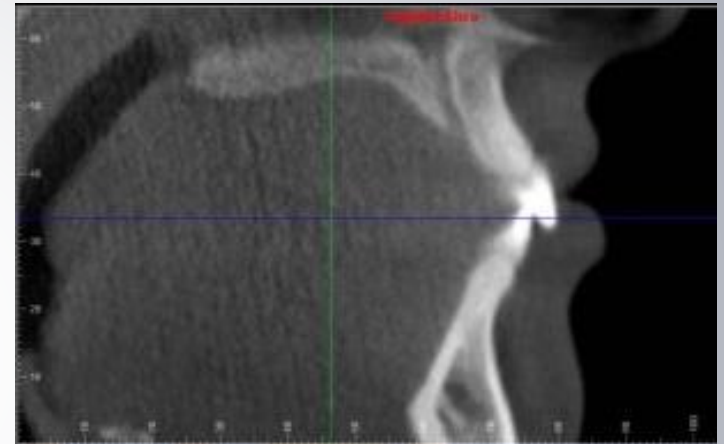
Implantátum teste vagy
apicalis harmad

Dehisztencia

Implantátum nyaki részén

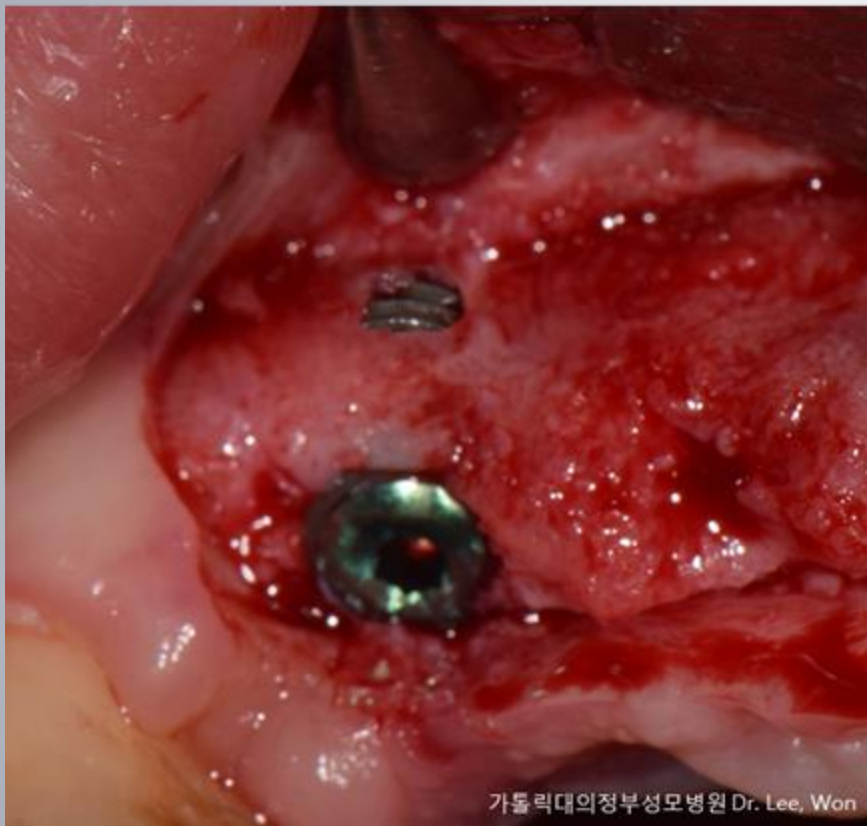
Okok:

- Nem megfelelő csontmennyiség
- Implantátum rossz pozícionálása
- Szomszédos fogak tengelyállása

Feneztráció, dehisztencia

Kezelése

Mindkét esetben GBR technika, hosszabb gyógyulási idő
Megelőzés: Sablon, előzetes csontpótlás

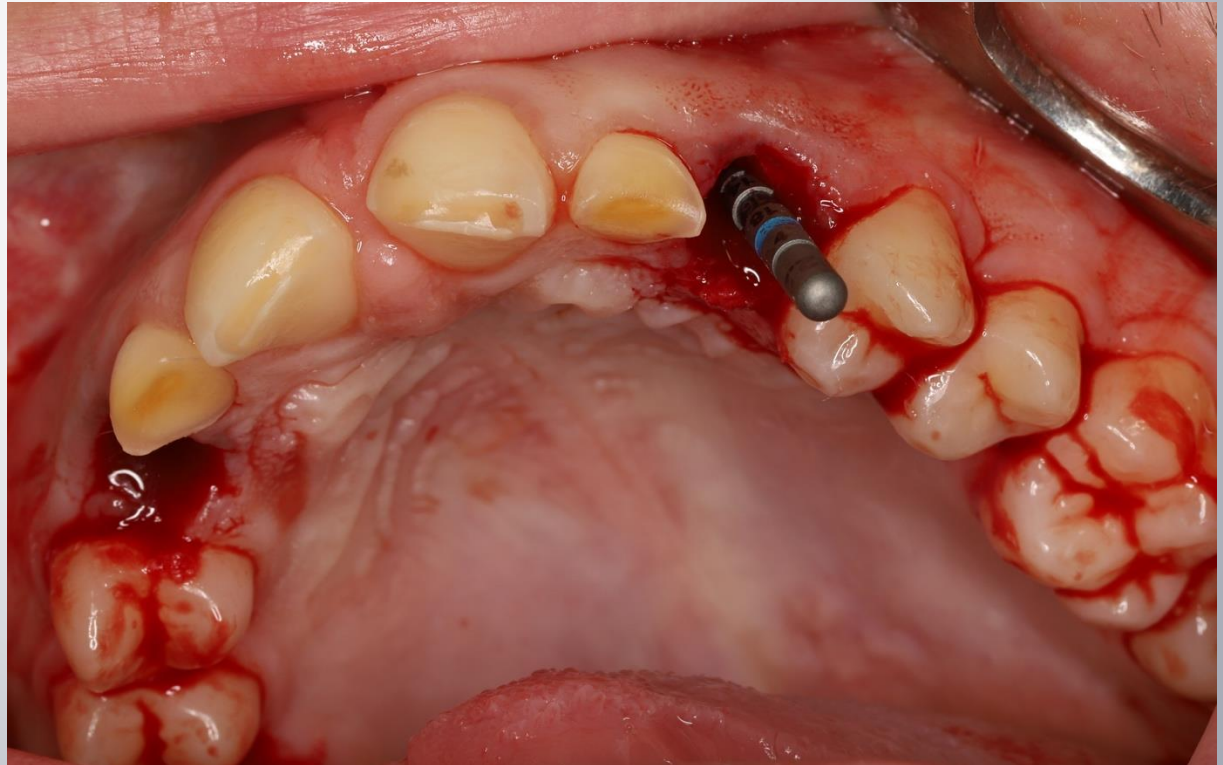

5. Elégtelen primer stabilitás

A primer stabilitás (az implantátum betekerési nyomatéka) függ:

- sebészi technikától
- implantátum típusától
- csont mennyiségétől, minőségétől

Min. 15 Ncm max. 70 Ncm

6. Corticalis csontfal sérülése

Okok

- A csontminőség, csontmennyiség félrediagnosticszálása
- Az implantátumágy kialakítása közben rossz tengelyállás kialakítása (orális, buccalis corticalis is sérülhet)
- Túl vastag implantátum behelyezése (a behelyezés során törik le a corticalis csontfal)
- Csonttágítás során nem megfelelő műszerek, túl nagy erő használata

Corticalis csontfal sérülésének megelőzése

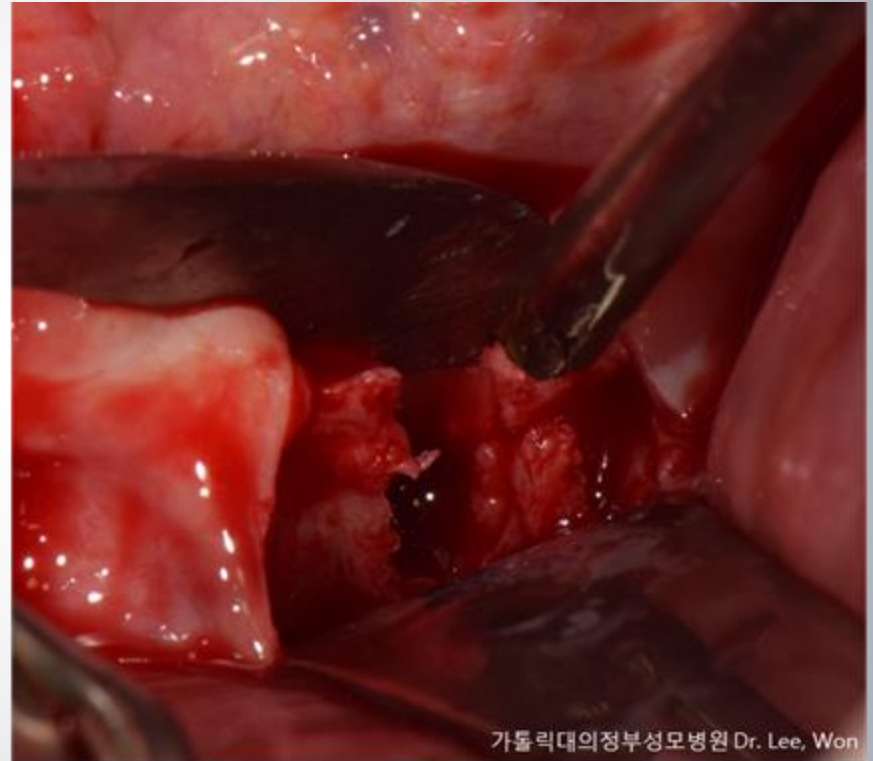
- Megfelelő műszerek használata (élesség, csonttágító kittek)
- Kemény csont esetén a műszerek ajánlás szerű alkalmazása
- Az oro-vestibularis dimenziók feltérképezése, középpontban való fúrás
- Megfelelő implantátum átmérő kiválasztása (CBCT)
- Sebészi sablon alkalmazása

Corticalis csontfal sérülésének kezelése

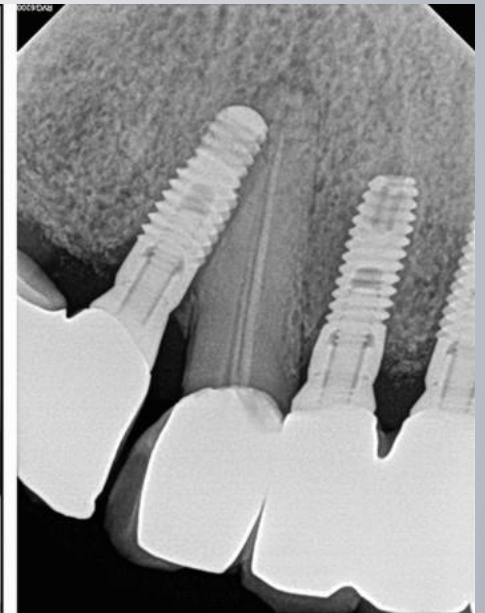
- A letört corticalis csontfal visszahelyezése az implantátumra
  - Csontpótló anyag és membrán alkalmazása csükséges lehet

- A műtét felfüggesztése
  - A sérült terület gyógyulása után (kb 2 hónap) újbóli tervezés, műtét (szükség lehet csontpótlásra is ha túl nagy a defektus, ilyen esetben 6 hónapos gyógyulási idő)

Buccalis corticalis sérülése

Klinikai eset

7. Szomszédos fogak, lágyrészek sérülése

9. Implantátum exponálódása a környező lágyrészekbe

Tünetek

- Arcfájdalom
- Légutak elzáródása
- Orr-, orrmelléküregek váladékozása
- A környező lágyrészek gyulladása az idegentest által

Implantátum exponálódása a környező lágyrészekbe

Okok

Maxilla

- D-VI. csontminőség
- Alveoláris gerinc magassága túl kevés a primer stabilitás kialakulásához
- Túl nagy erők alkalmazása implantátum behelyezésekor
- Gépi behelyezésnél nem megfelelő fordulatszám használata

Mandibula

- D-VI. csontminőség
- Moláris fogak területén túl alámenős terület

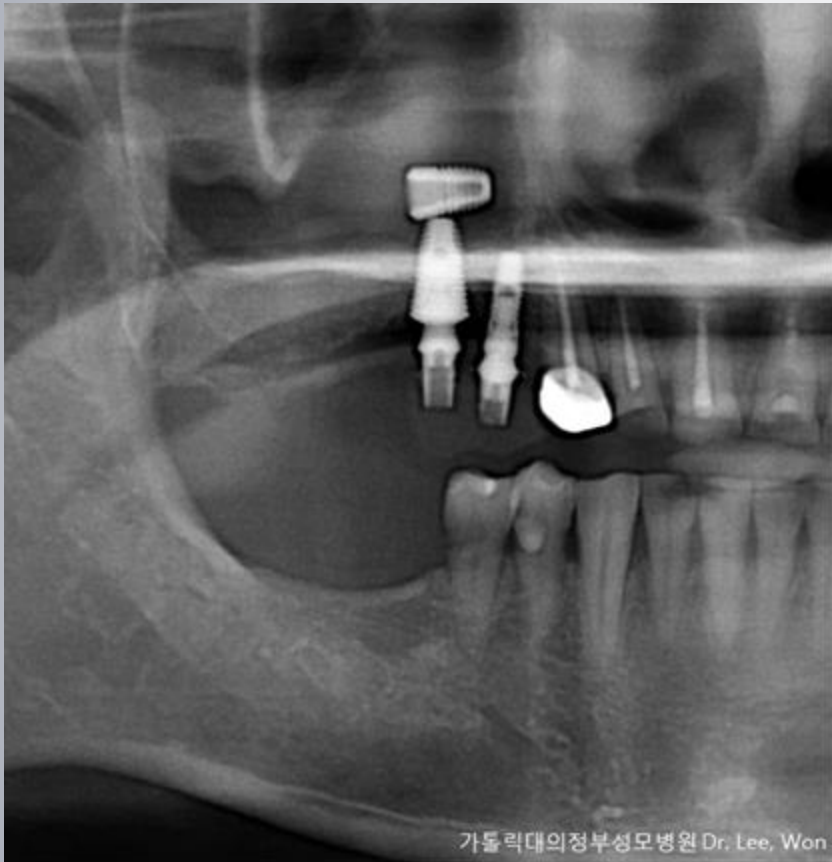

Az implantátum környező lágyszövetek közé való exponálásának megelőzése

- Csontminőség és mennyiség előzetes vizsgálatat CBCT-vel
- D-VI. csontminőség esetén fúrási protokoll megváltoztatása, behelyezés során a negy erők használata kerülendő
- Gépi behelyezés esetén a fordulatszám ellenőrzése behajtás előtt
- Nem megfelelő primer stabilitás esetén fokozot figyelmet fordítsunk a zárócsavar behelyezésekor

Klinikai eset

Implantátum sinus-maxillarisba való exponálódása

Klinikai eset

Implantátum sublingualis területre való exponálódása

Implantátum exponálódásának kezelése

- Az alveoláris gerinc felől végzett eltávolítás
- Maxilla laterális falán képzett ablakon keresztüli eltávolítás
- Fossa canina területésől bevezetett endoszkóp vezérelt eltávolítás
- FESS

Korai post-operatív szövődmények

1. Duzzanat, Ödéma

2. Post-operatív láz

3. Vérzés, hematóma

4. Zárocsavar exponálódása a gyógyulási idő alatt

5. Membrán exponálódás GBR technikát követően

6. Korai gyulladás

7. Másodlagos idegsérülés (oedema)

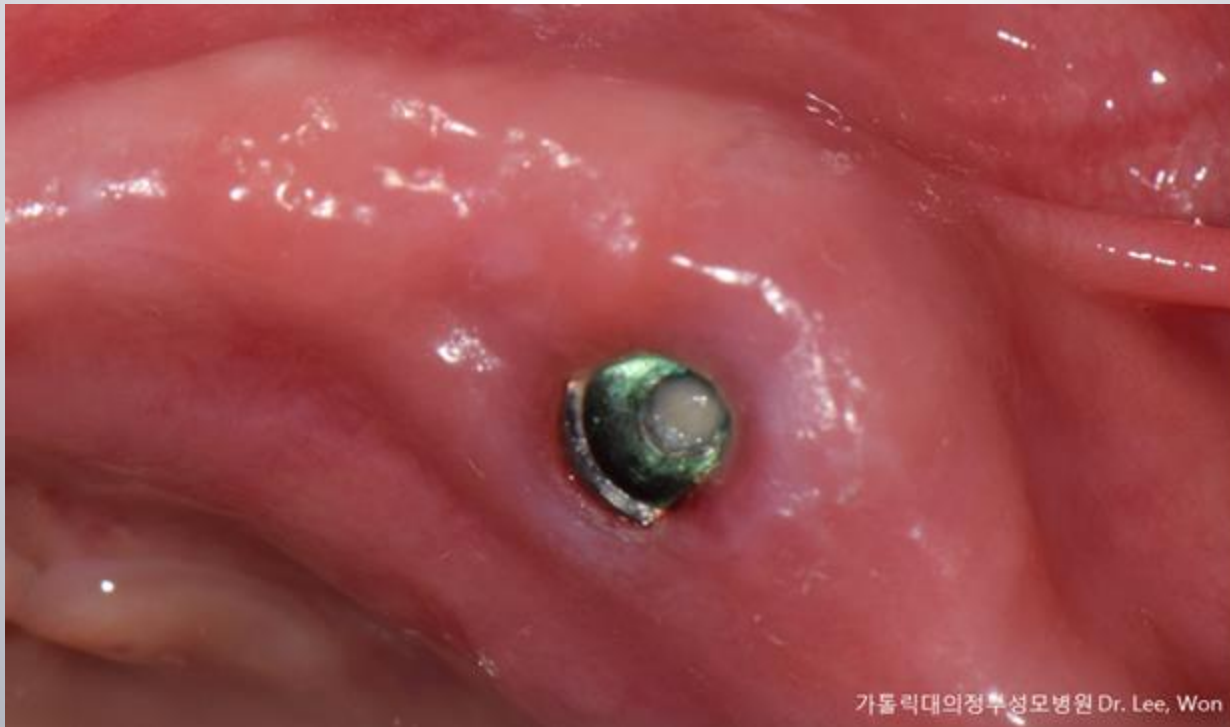
8. Implantátum mozgathatósága

9. Dehiscencia

10. Vertigo

4. Zárócsavar exponálódása a gyógyulási idő alatt

- Zárt gyógyulás esetén fordul elő
- Önmagában nem okoz problémát (nyitott gyógyulás) viszont másodlagos problémákat vethet fel: nehéz tisztíthatóság miatt íny gyulladása, mely marginális csontrecesszióhoz vezethet

- Vékony gingivális szövet az implantátum felett
- Rendszeres, erős fizikai behatás (fogmosás)
- Irritáció ideglenes fogpótlás miatt
- A zárócsavar kilazulása

Megelőzés:

- Ideiglenes fogsor ellenőrzése
- Fizikai behatásoktól való védelem
- Kontroll vizsgálatok a gyógyulási idő alatt

Kezelés

1. Részleges exponálódás, gyulladáisos tünetek nélkül

- A zárócsavar teljes feltárása, majd eltávolítása (első 3 hétben a primer stabilitás gyengül)
- Chlorhexidinnel való átöblítés
- Gyógyulási csavar behelyezése

2. Részleges exponálódás, gyulladáisos tünetekkel

- A zárócsavar teljesn feltárása, majd eltávolítása
- A marginális csont ellenőrzése
- A gyulladáisos szövetek
- Az exponálódott implantátum felszín dezinficiálása
- GBR, varratok
- Implantátum eltávolítása???

6. Korai gyulladás

Tünetek

A klinikai tünetek a műtétet követő 3-ik naptól alakulnak ki

- duzzanat
- fájdalom
- rubor
- pus
- láz
- tapintáskor fellépő fájdalom

- Csökkent immunitás
- Csontpótló anyag, membrán felülferőződése
- Idegtest reakció (el nem távolított varratok)
- Sterilitási problémák
- A sebészi terület traumája

Korai gyulladások megelőzése

- Szigorú steril körülmények a műtét ideje alatt
- Preventív antibiotikus terápia
- Műtét előtt a szájüreg dezinficiálása klórhexidin oldattal
- Páciens megfelelő instruálása, motiválása
- Kontrollvizsgálat

Kezelés

- Intraorális incízió és drainage (periositis)
- Egy-két varrat eltávolítása a pus levezetésére
- Naponta konrtoll
- Antibiotikus terápia
- Implantátum eltávolítása???

Késői post-operatív szövődmények

1. Mucositis

2. Peri-implantitis

3. Periapicalis elváltozás az implantátum körül

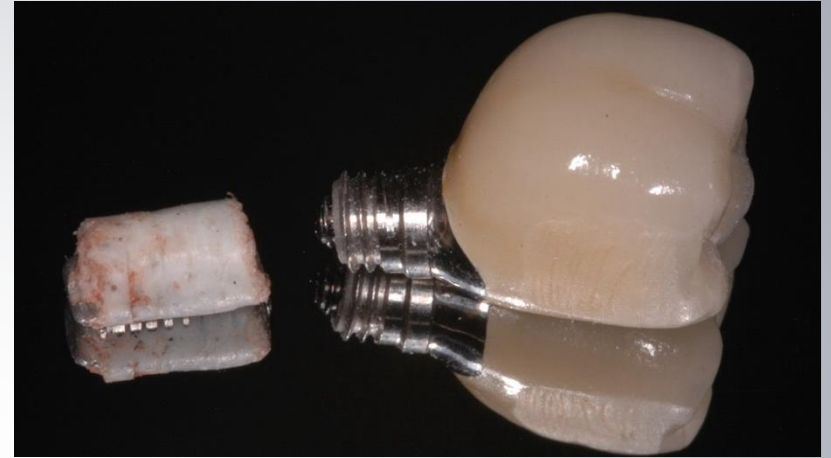
4. Csontfelszívódás

5. Implantátum felületkezelt részének exponálódása

6. Implantátum törése

7. Rögzítőcsavar törése

8. Felépítmény törése

1. Mucositis

- Mucositis: implantátum körüli gingiva gyulladása csontveszteség nélkül
- Oka: rossz szájhigiéne, csökkent immunrendszer
- Klinikai kép
  - 4,0 mm-nél nagyobb sulcusmélység
  - Spontán vérzés
  - Váladékozás
- Terápia: konzervatív

2. Periimplantitis

Az implantátum körül kialakult progresszív csontveszteséggel (V-alakú) járó gyulladás (gingiva+csont)

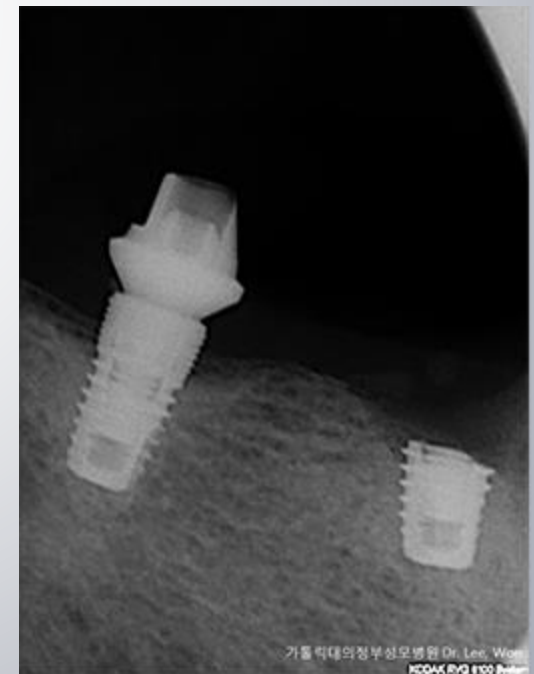
Okai:

- Túlterhelés - nem megfelelő sebészi és protetikai terhelés– nem elegendő implantátum felszín, biomechanikailag nem megfelelő fogpótlás
- Rossz szájhigiéne
- Feszés ín hiánya
- Terhelés hiánya

8. Implantátum törése

- Gyulladásos tünetek (fájdalom, duzzanat, váladék, erythema)
- Fogpótlás meglazulása, elvesztése
- Törés helye: implantátum teste, nyaki rész, vertikális, horizontális

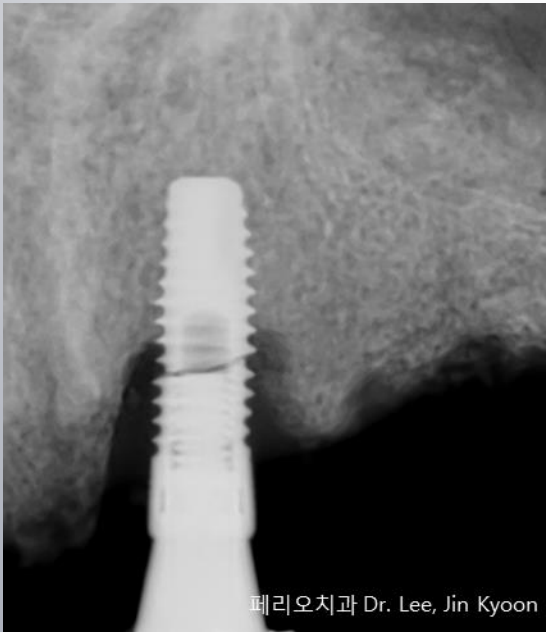

- Az implantátum és a felépítmény nem megfelelő kapcsolata (mikrorés)
- Túlterhelés (keskeny implantátum, nem elegendő számú implantátum)
- Implantátum nem megfelelő tengelyállása
- Implantátum anyagának fáradása
- Bruxizmus

Kezelés

- Amennyiben az implantátum körül nincs gyulladás - nyugvó implantátum, observatio
- A betört implantátum eltávolítása lebenyképzéssel (ERF KIT) + csontregeneráció
- A betört implantátum eltávolítása, új implantátum behelyezése

페리오치과 Dr. Lee, Jin Kyoon

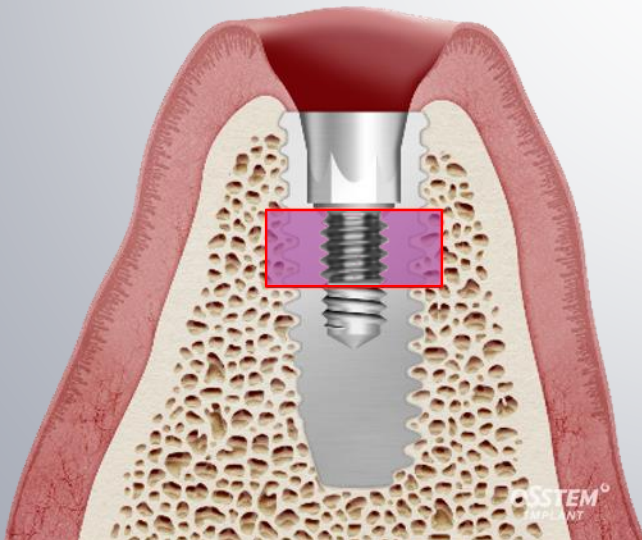
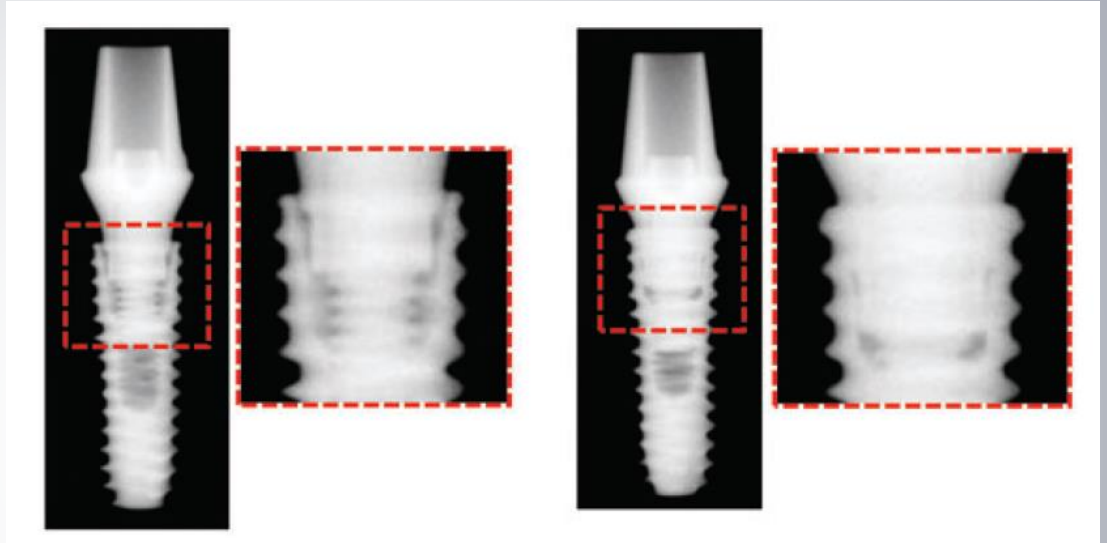

페리오치과 Dr. Lee, Jin Kyoon

7. Protetikai fejlet rögzítőcsavar törése

Okok:

- Nem megfelelő tengelyállás
- A protetikai fej nem kerül a helyére a fogpótlás átadásakor
- Túlterhelés
- Anyagfáradás

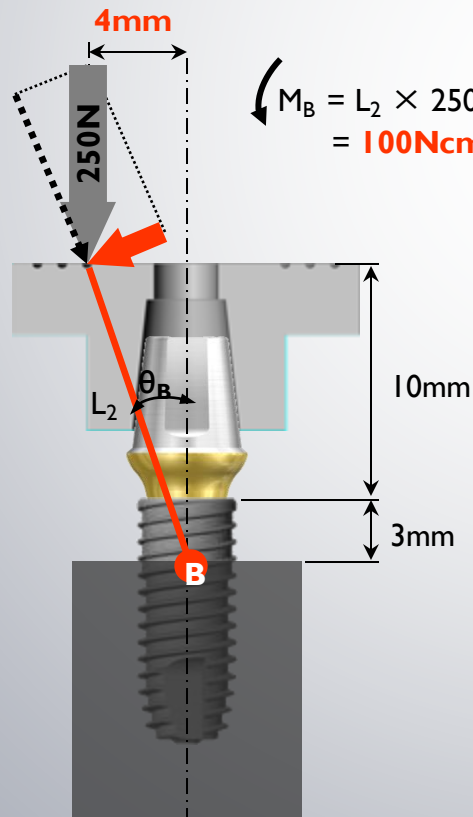

Biomechanikai túlterhelés

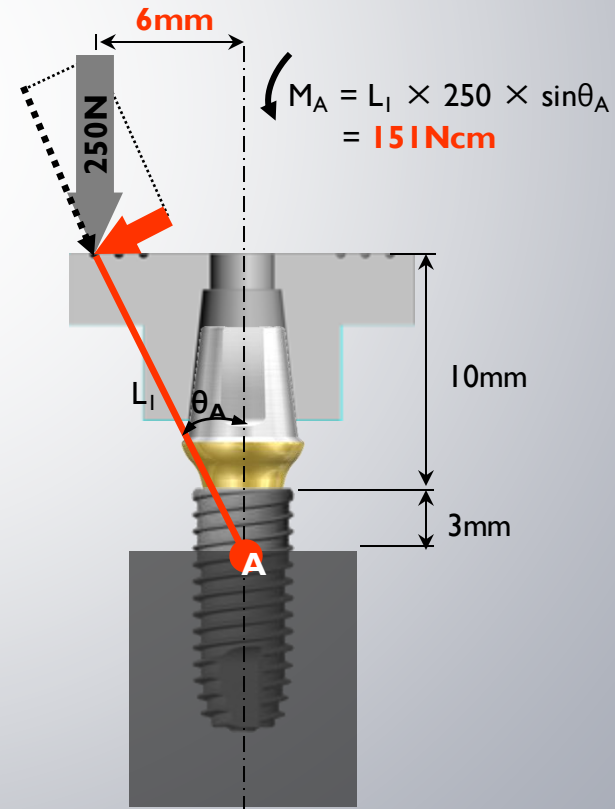
Nem megfelelő irányú és erejű terhelés

Minél távolabb van a fopótlás centruma az implantátum tengelyétől, annál nagyobb a rossz irányú terhelés

→ Okozhat törést és csavarlazulást is

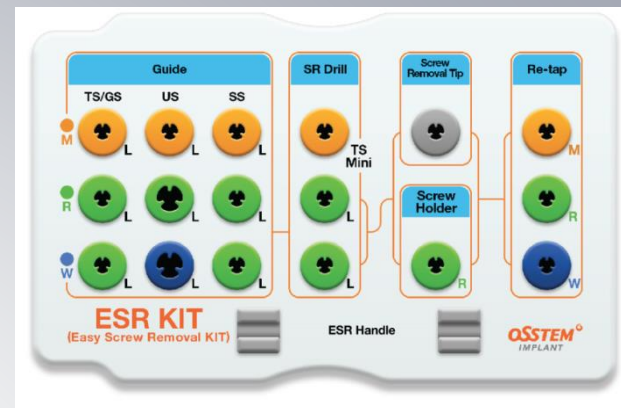
$$M_B = L_2 \times 250 \times \sin\theta_B = 100\text{Ncm}$$

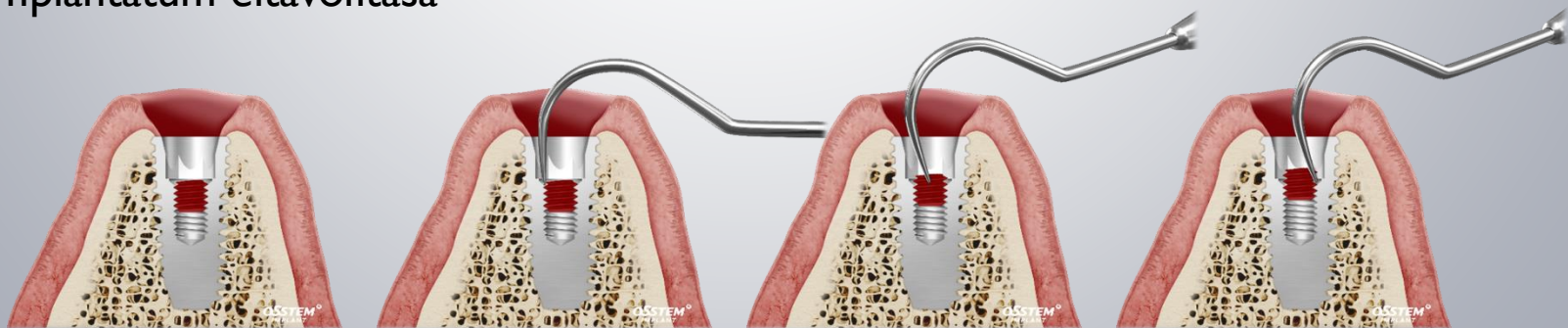
$$M_A = L_1 \times 250 \times \sin\theta_A = 151\text{Ncm}$$

Moment
34% increase
about

Betört csavar eltávolítása

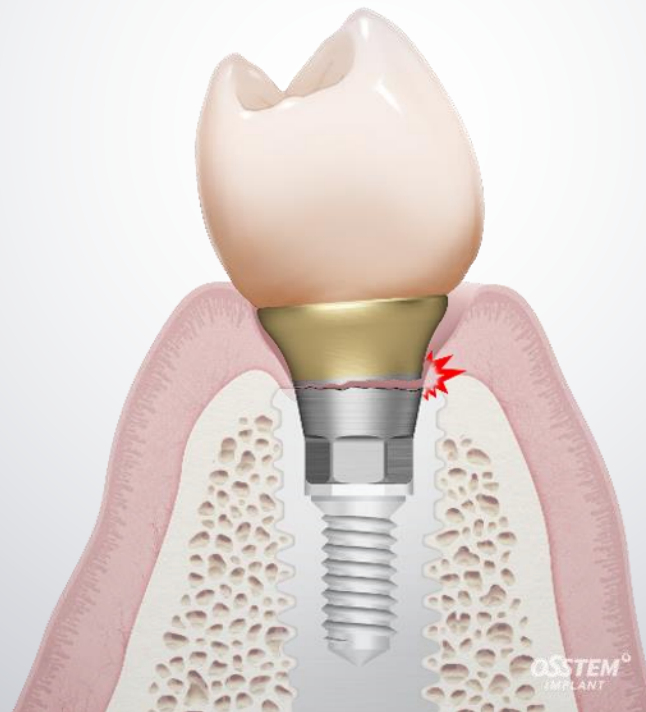

- 1) Kézi műszerekkel való eltávolítás: szonda, depurátor-fej
- 2) Vékony gyémántfúró, keskeny véső
- 3) ESR KIT használata (Osstem impantátum esetén)
- 4) Csapos fogpótlás készítése, mint a természetes fogaknál
- 5) Nyugvó implantátum
- 6) Implantátum eltávolítása

8. Felépítmény törése

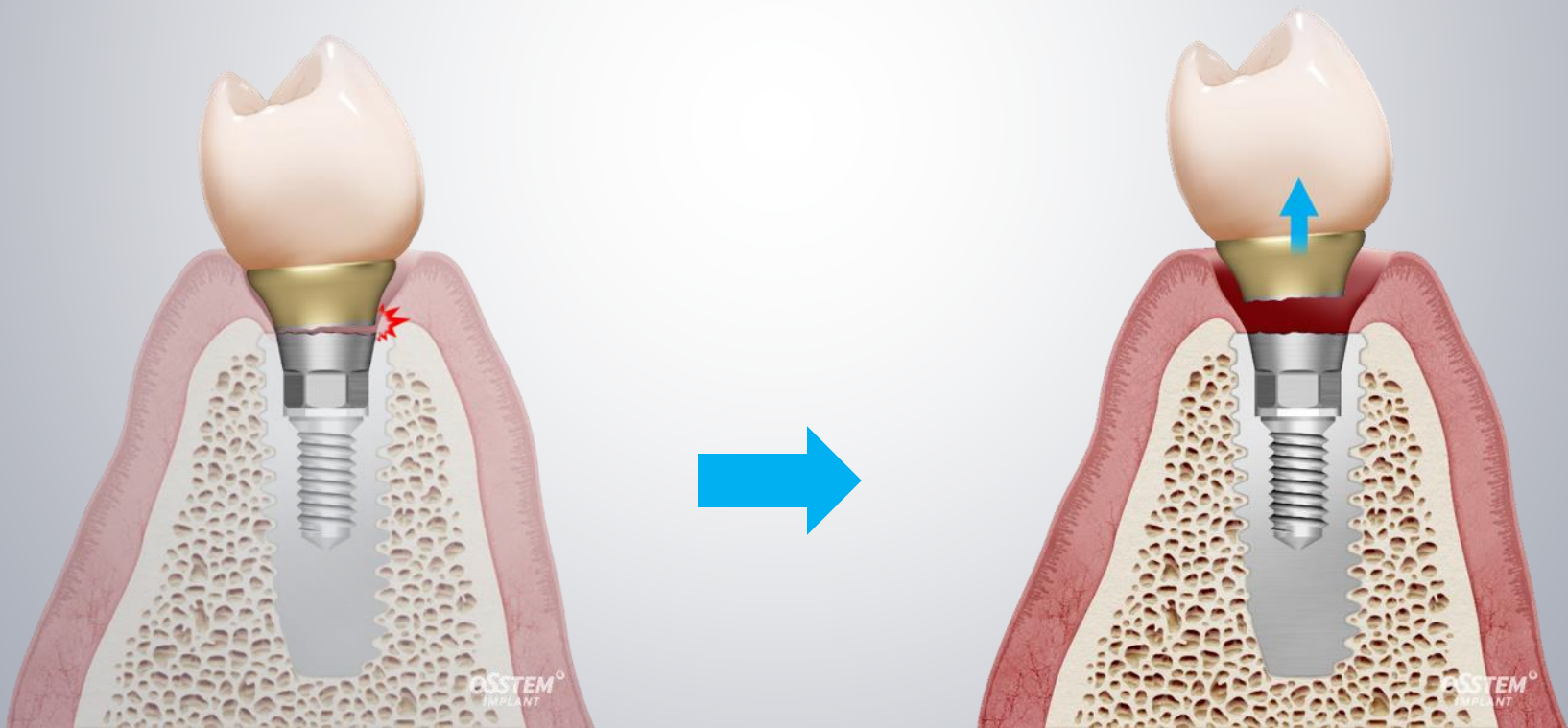
- Proteikai fej törése a nyaki részen

8. Felépítmény törése

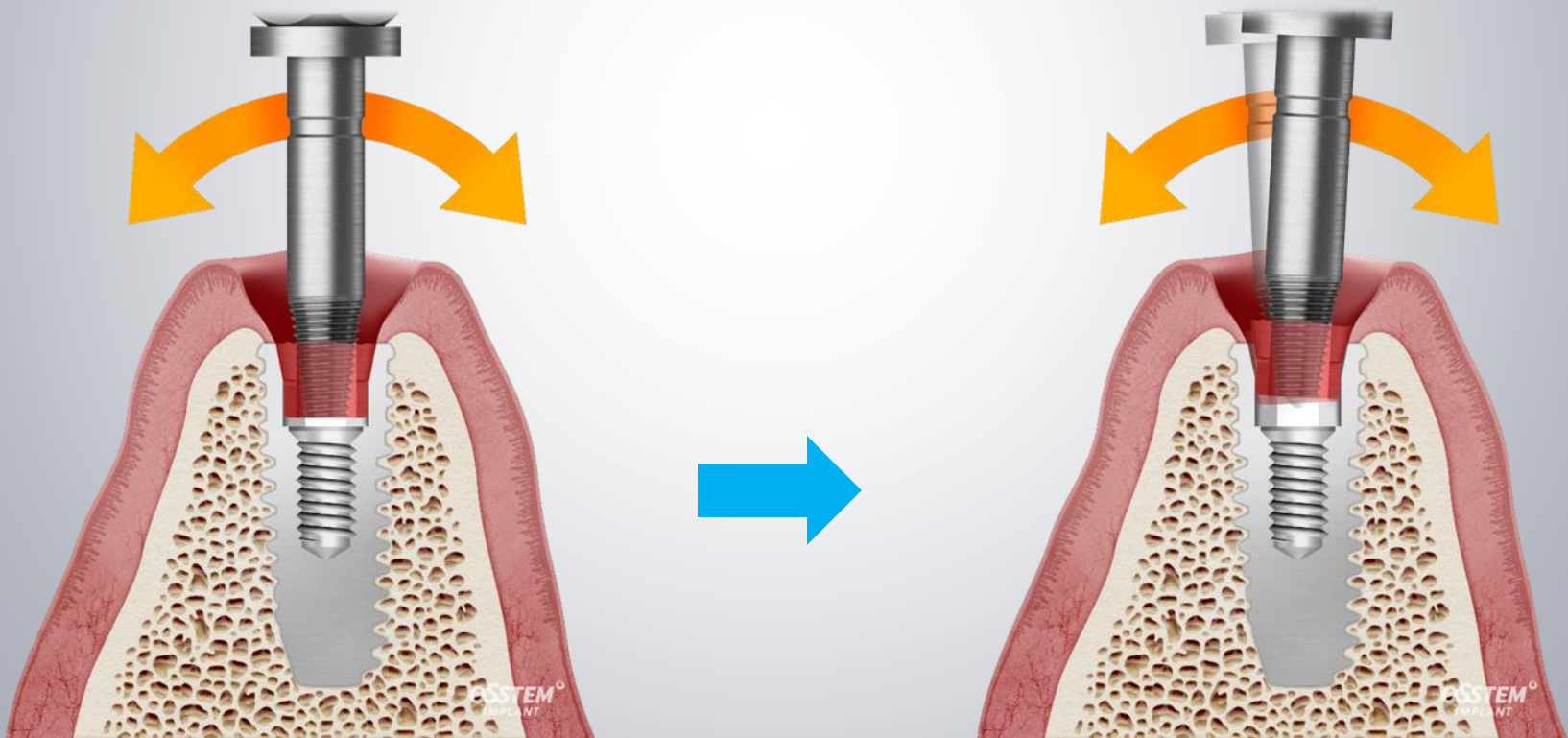
I) Csavar nélküli

- EFR KIT használata, fogpótlás eltávolítása

8. Betört felépítmény eltávolítása

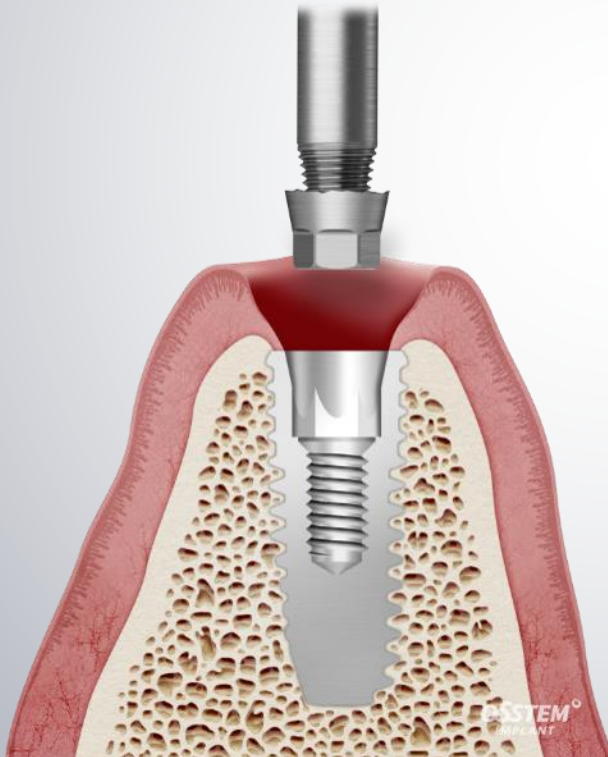
AR Tip megragadása, kiluxálása a betört felépítménnyel együtt az implantátum belsejéből

Betört felépítmény eltávolítása

A betört rész eltávolítása AR Tip segítségével

ESR KIT

하판구성품

Abutment Removal Tip

OARTML

OARTRL

Slot Driver

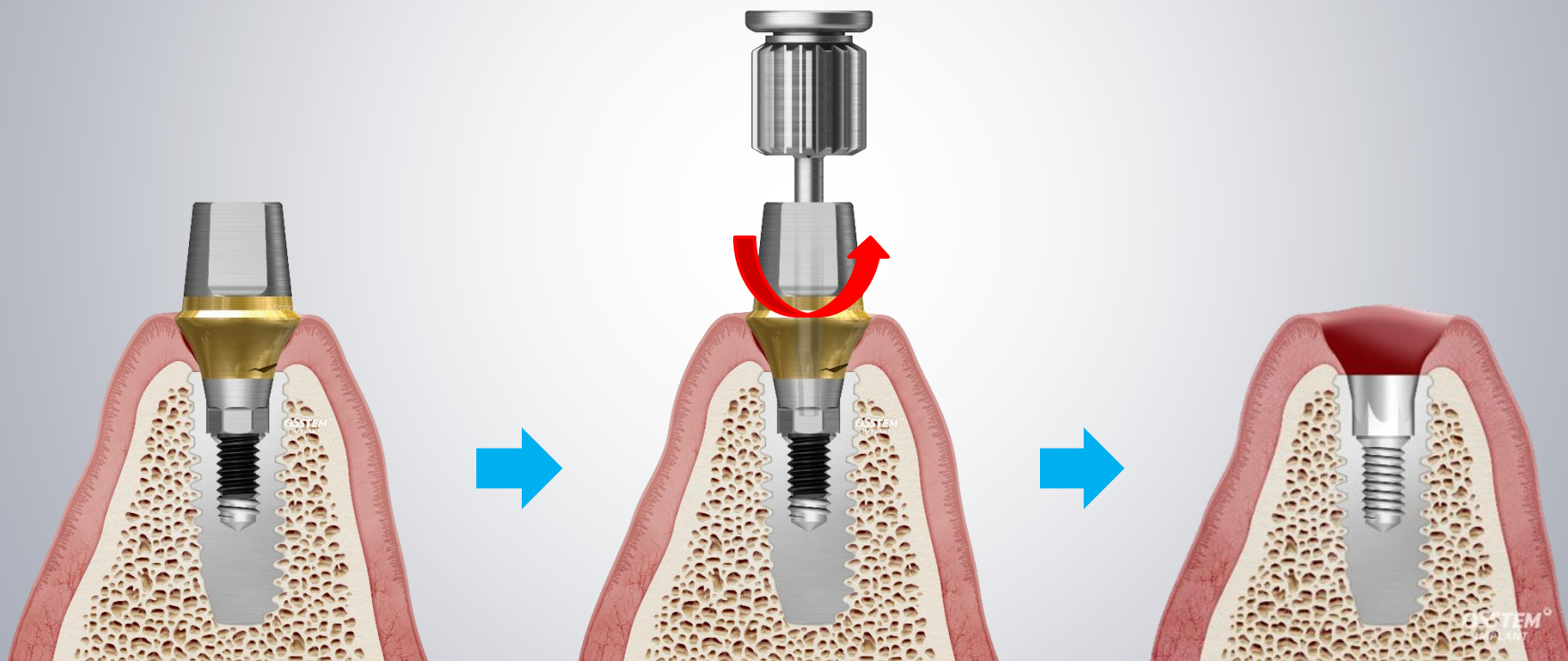
OTSD07

8. Betört felépítmény eltávolítása

2) Csavarral

- A betört felépítményt el tudjuk távolítani a rögzítőcsavarral együtt

Köszönöm a figyelmet!

